Voorlopige jaarstukken 2023

Verslag en rekening

Versie AB 25 maart 2024

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	**Financiële samenvatting**	**7**
1.1	Samenvatting toelichting jaarrekeningresultaat	7
1.2	Voorstel bestemming jaarrekeningresultaat	8
Jaarverslag 2023		**13**
Programmaverantwoording		**14**
2	**Brandweer**	**15**
Toekomstbestendige brandweerzorg		15
2.1	Wat wilden we bereiken?	15
2.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	15
2.3	Productie-indicatoren Brandweer – *Toekomstbestendige brandweerzorg*	17
2.4	Prestatie-indicatoren Brandweer - *Toekomstbestendige brandweerzorg*	18
2.5	Gerealiseerde baten en lasten	18
3	**Risicobeheersing**	**19**
Veilige en gezonde leefomgeving		19
3.1	Wat wilden we bereiken?	19
3.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	19
3.3	Productie-indicatoren Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*	22
3.4	Prestatie-indicatoren Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*	22
3.5	Gerealiseerde baten en lasten	22
4	**Crisisbeheersing en GHOR**	**23**
Versterking crisisbeheersing		23
4.1	Wat wilden we bereiken?	23
4.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	24
4.3	Productie-indicatoren Crisisbeheersing en GHOR – *Versterking crisisbeheersing*	27
4.4	Gerealiseerde baten en lasten	27
5	**Algemeen**	**28**

Ondersteuning organisatie en algemene dekkingsmiddelen 28
5.1 Algemene kosten en dekkingsmiddelen 28
5.2 Overhead 28
5.3 Onvoorzien 28
5.4 Gerealiseerde baten en lasten 29

Paragrafen **30**

6 Weerstandsvermogen en risicobeheersing **31**
6.1 Weerstandscapaciteit 31
6.2 Benodigde weerstandscapaciteit 31
6.2.1 Omgevingswet 31
6.2.2 Implementatie van het (landelijke) programma 'Toekomstbestendige brandweer' , inzake verplichtend karakter brandweervrijwilligers 32
6.2.3 Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO's) 33
6.2.4 CAO Regeling Vervroegd Uittreden 33
6.2.5 Overige (onvoorzien) exploitatierisico's 34
6.3 Kengetallen 34
6.3.1 Netto schuldquote 34
6.3.2 Solvabiliteitsratio 34
6.3.3 Structurele exploitatieruimte 34

7 Onderhoud kapitaalgoederen **35**
7.1 Activeren en afschrijven 35
7.1.1 Investeringen in gebouwen 35
7.1.2 Investeringen in overige kapitaalgoederen 35
7.2 Onderhoud 35
7.2.1 Onderhoud gebouwen en installaties 35
7.2.2 Onderhoud materieel 35

8 Financiering **36**
8.1 Kasgeldlimiet 36
8.2 Renterisiconorm 37

9 Bedrijfsvoering **38**

9.1 Personeel 38
9.1.1 Organisatiestructuur 38
9.1.2 Formatie en bezetting 39
9.1.3 Aantal medewerkers en diversiteit 39
9.1.4 Aantal vrijwilligers 40
9.1.5 Jeugdbrandweer 41
9.1.6 Wet banenafspraak 41
9.1.7 Diversiteit 41
9.1.8 Verzuim 42
9.1.9 Geestelijke verzorging 42
9.1.10 Melden van Onveilige Situaties en (bijna) Ongevallen (OSIO) 43
9.2 Inhuur 43
9.3 Beleidsindicatoren 44
9.4 Duurzaamheid 44
9.5 Privacy 45
9.6 Rechtmatigheid 46

10 Openbaarheid 48

11 Verbonden partijen 50

12 Verantwoording Oekraïne 51

Jaarrekening 2023 52

1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling 53
1.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening 53
1.1.1 Vaste activa 53
1.1.2 Vlottende activa 53
1.1.3 Vaste passiva 54
1.1.4 Vlottende passiva 54
1.1.5 Resultaatbepaling 54

2 Overzicht van baten en lasten 56
2.1 Overzicht van baten en lasten naar categorie 56
2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten naar categorie 58

	2.2.1	Categorie L1 – Personele lasten	58
	2.2.2	Categorie L3 – Materiële lasten	59
	2.2.3	Categorie B1 – Bijdragen en vergoedingen gemeenten	59
	2.2.4	Categorie B2 – Rijksbijdrage	60
	2.2.5	Categorie B3 – Overige baten	60
	2.2.6	Categorie R1 – Storting reserves	61
	2.2.7	Categorie R2 – Onttrekking reserves	61
2.3	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023		61
3	**Balans**		**62**
3.1	Balans ultimo boekjaar		62
3.2	Toelichting op de balans		62
	3.2.1	Materiële vaste activa	62
	3.2.2	Financiële vaste activa	63
	3.2.3	Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	63
	3.2.4	Liquide middelen	64
	3.2.5	Overlopende activa	64
	3.2.6	Eigen vermogen	65
	3.2.7	Voorzieningen	66
	3.2.8	Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar	67
	3.2.9	Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	67
	3.2.10	Overlopende passiva	67
3.3	Waarborg en garanties		68
3.4	Niet in de balans opgenomen verplichtingen		68
3.5	Gebeurtenissen na balansdatum		68
4	**Wet normering topinkomens (WNT)**		**69**
4.1	Bezoldiging topfunctionarissen 2023		69
4.2	Onbezoldigde topfunctionarissen		70
5	**Single informatie Single Audit (SISA)**		**71**
6	**Rechtmatigheidsverantwoording**		**72**

7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 73

Bijlage 1 – Gemeentelijke bijdragen en vergoedingen 74

Bijlage 2 – Teruggave resultaat 2023 per gemeente 75

Bijlage 3 – Gerealiseerde baten en lasten per taakveld 76

1 Financiële samenvatting

1.1 Samenvatting toelichting jaarrekeningresultaat

De realisatiecijfers uit deze jaarstukken worden vergeleken met de geactualiseerde begroting 2023 die op 3 juli 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Het jaar 2023 sluit met een positief resultaat voor bestemming van € 4,5 miljoen (circa 4% van de begroting).

Tabel 1 Samenvatting financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000 Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023	Saldo-neutrale afwijkingen	Afwijking na corr.
LASTEN					
Personele kosten	94.689	95.673	-984	-1.245	261
Kapitaallasten	7.274	7.255	18	18	-0
Materiële kosten	21.804	20.040	1.763	2.906	-1.143
Totaal lasten	**123.766**	**122.969**	**798**	**1.680**	**-882**
BATEN					
Bijdrage en vergoedingen gemeenten	96.853	96.698	-155	-154	-1
Rijksbijdrage	24.814	24.835	21	-590	611
Overige baten	1.332	6.501	5.170	313	4.857
Totaal baten	**122.998**	**128.034**	**5.036**	**-431**	**5.467**
Storting reserves	4.091	4.369	-276	-276	-
Onttrekking reserves	4.860	3.812	-1.048	-492	-555
Totaal mutatie reserves	**768**	**-557**	**-1.324**	**-769**	**-555**
Resultaat	-	**4.510**	**4.510**	**479**	**4.031**

Een deel van de afwijkingen op de verschillende rubrieken is technisch van aard en aan elkaar gerelateerd. Per saldo zorgen deze afwijkingen niet voor een resultaateffect. Deze saldo-neutrale afwijkingen zijn in de bovenstaande tabel apart inzichtelijk gemaakt om vervolgens inzicht te geven in de gecorrigeerde afwijkingen die leiden tot het gerealiseerde rekeningresultaat.

Uit de gecorrigeerde afwijkingen blijkt dat het resultaat van ruim € 4,5 miljoen hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door de aanvullende overheadvergoeding van in totaal € 4,1 miljoen met betrekking tot de werkzaamheden voor de crisisnoodopvang in 2022 (€ 1,6 miljoen) en 2023 (€ 2,5 miljoen). Deze vergoeding is niet in de begroting verwerkt, omdat deze pas na het vaststellen van de begroting overeen is gekomen. De directe kosten voor de crisisnoodopvang worden rechtstreeks vergoed door het COA. Deze aanvullende vergoeding heeft betrekking op de indirecte kosten/overhead, zoals de leiding en coördinatie, inzet van beleid/adviescapaciteit en ondersteunende afdelingen binnen de VRU (ICT, HRM, Financiën etc.). Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU organisatie voor deze tijdelijke niet-wettelijke taak.

Daarnaast is de rijksbijdrage € 0,6 miljoen hoger dan begroot door de toekenning van de loon- en prijsaanpassing voor 2023. Dit voordeel heeft een structureel karakter en is daarom in de geactualiseerde begroting 2024 verrekent met de gemeentelijke bijdrage. Vanaf 2024 is een stelpost voor de loon- en prijsaanpassing van de rijksbijdrage in de begroting verwerkt, zodat de in de volgende jaren beperkter zal zijn.

Op hoofdlijnen bestaat het resultaat uit hogere personele lasten (€ 1 miljoen) en lagere materiële lasten (€ 1,7 miljoen) enerzijds en hogere baten (€ 5 miljoen) anderzijds.

In paragraaf 2.2 van de jaarrekening is een meer uitgebreide toelichting opgenomen, inclusief een toelichting op de afwijkingen met betrekking tot de lasten en mutaties van de reserves en de saldo neutrale afwijkingen. Hierbij wordt ook toegelicht of sprake is van een incidentele of structurele afwijking.

De kosten voor de opvang van Oekraïense ontheemden bedroegen in 2023 € 12 miljoen. Deze kosten worden één op één vergoed door het rijk. Zowel de kosten als de baten maken onderdeel uit van de exploitatie van de VRU, zie tabel 1. De directe kosten voor de crisisnoodopvang bedroegen in 2023 € 16,3 miljoen. Deze kosten zijn rechtstreeks doorbelast aan het COA en daarmee geen onderdeel van de exploitatie van de VRU, met uitzondering van de overheadvergoeding die de VRU heeft ontvangen.

1.2 Voorstel bestemming jaarrekeningresultaat

Voorgesteld wordt om € 2 miljoen van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt voorgesteld om een storting in de ontwikkel- en egalisatiereserve te doen voor doorlopende activiteiten (€ 0,6 miljoen) en incidentele middelen (€ 1,9 miljoen) die nodig zijn voor de continuering van de huidige taakuitvoering en het verbeteren van de arbeids- en digitale veiligheid. Deze ontwikkelingen en financiële knelpunten zijn ook opgenomen in de kaders voor de begroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024. Door de inzet van een deel van het rekeningresultaat wordt een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024 en 2025 voorkomen.

Het voorstel voor de resultaatbestemming sluit aan bij de zienswijzen kaders voor de begroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024 waarin verschillende gemeenteraden hebben verzocht om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een positief rekeningresultaat terug te storten naar de gemeenten en een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. Het voorstel voor de resultaatbestemming voorziet in beiden.

Tabel 2 Voorstel resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

Voorstel resultaatbestemming 2023	Bedrag
Terug te storten naar de gemeenten	2.002
Storting ontwikkel- en egalisatierserve:	
- Doorlopende activiteiten	634
- Ontwikkelingen en financiële knelpunten	1.874
Totaal	**4.510**

Terug te storten naar de gemeenten
De voorgestelde teruggave van het rekeningresultaat 2023 bedraagt € 2 miljoen. De teruggave vindt plaats naar rato van de begrote bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket in 2023. In bijlage 2 van de jaarstukken is een overzicht opgenomen van de voorgestelde teruggave per gemeente.

Doorlopende activiteiten
Een aantal activiteiten die volgens de begroting in 2023 gepland waren kennen in de realisatie een doorloop naar 2024. Dit betreft voor € 0,3 miljoen (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie die worden bekostigd uit de daarvoor bestemde (verhoging van de) rijksbijdrage. De overige € 0,3 miljoen betreft een aantal ontwikkelactiviteiten met betrekking tot de uitvoering van de bestuursagenda.

Ontwikkelingen en financiële knelpunten
De ontwikkel- en egalisatiereserve is ingesteld om kosten te dekken die voortvloeien uit exogene factoren of incidentele/projectmatige (beleids)activiteiten met betrekking tot de bestuursagenda. Dit voorkomt incidentele verhogingen of teruggaven van de gemeentelijke bijdragen en leidt zo tot financiële stabiliteit in de begroting van de VRU en de bijdrage van de gemeenten. In dit kader wordt een storting in de ontwikkel- en egalisatiereserve voorgesteld voor een aantal exogene ontwikkelingen en financiële knelpunten om de huidige taakuitvoering te continueren en de arbeids- en digitale veiligheid te verbeteren. Deze onderwerpen zijn ook opgenomen in de begrotingskaders. Door de inzet van een deel van het rekeningresultaat wordt een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024 en 2025 voorkomen ten aanzien van:

- Versterking digitale veiligheid (€ 0,3 miljoen)
- Veilige energietransitie (€ 0,3 miljoen)
- Natuurbrandbeheersing, aandeel gemeenten (€ 0,25 miljoen)
- Vakbekwaamheid brandweer (€ 0,65 miljoen)
- Arbeidsveiligheid: pilot onderwaterdrone (€ 0,2 miljoen)
- Uitwerking scenario's huisvesting (€ 0,1 miljoen)
- Hieronder volgt een nadere toelichting per onderwerp.

Versterking digitale veiligheid
Als gevolg van digitalisering wordt voortdurende aandacht voor digitale veiligheid steeds belangrijker. De bescherming van vitale infrastructuur is ook noodzakelijk vanwege de toenemende dreiging. Het afgelopen jaar heeft de VRU de organisatie op dit gebied structureel versterkt. Voor deze structurele versterking van de informatiebeveiliging van circa € 0,2 miljoen is dekking gevonden binnen de bestaande begroting.

Doordat de VRU bij diverse landelijke crises een steeds zichtbaarder rol heeft, is de VRU een aantrekkelijk doelwit geworden voor cyberaanvallen. Om aanvallen te voorkomen werken we met andere veiligheidsregio's samen aan een gezamenlijke oplossing voor het inrichten van een landelijke voorziening voor monitoring en support bij cyberaanvallen. Dit wordt alleen niet op korte termijn gerealiseerd. Om deel te kunnen nemen aan de landelijke voorziening voor monitoring en support bij cyberaanvallen zijn aanvullende structurele middelen nodig. Op dit

moment is de omvang daarvan nog niet duidelijk. In de loop van 2024 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

Gezien de huidige dreiging en noodzaak voor een goede bescherming van onze vitale infrastructuur hebben we als regio zelf een aantal (overbruggings)maatregelen getroffen. De meest belangrijke daarvan is de 24/7- monitoring en support via een externe service. De kosten daarvoor bedragen € 0,2 miljoen per jaar. Hiervoor is binnen de begroting geen structurele dekking aanwezig. Daarnaast wordt gewerkt aan een inhaalslag om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit wordt zoveel mogelijk gerealiseerd binnen de begroting, maar dit lukt niet volledig. Voor 2024 is hiervoor een aanvullende investering van € 0,1 miljoen nodig. Voorgesteld wordt om deze kosten voor 2024 incidenteel te dekken uit het rekeningresultaat 2023.

Veilige energietransitie
De energietransitie is een overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen, zoals zonne-energie, windenergie en waterstof. In de provincie Utrecht zien we een groeiend aantal initiatieven op het gebied van duurzame energie, zoals zonneparken, windmolenparken en waterstofproductie-installaties. Hoewel dit positieve stappen zijn naar een duurzame toekomst, brengen ze ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee.

Ondanks de (landelijke en regionale) preventieve inspanningen zullen er incidenten plaatsvinden. Om veilig en doelmatig op te kunnen treden is het belangrijk dat de juiste kennis, kunde en materieel aanwezig is. Om dit te realiseren zijn de komende periode extra middelen nodig om deze nieuwe risico’s in opleiding en oefenprogramma’s te verwerken en bijbehorende oefen- en ensceneringsmiddelen te introduceren. De incidentele kosten voor 2024 zijn begroot op 325K. Door de inzet van het rekeningresultaat kan op dit thema een belangrijke impuls worden gegeven aan de vakbekwaamheid en arbeidsveiligheid van onze mensen.

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing, aandeel gemeenten
Door de klimaatontwikkeling wordt het warmer en droger in Nederland. Zoals in het Regionaal Risicoprofiel VRU 2023 staat, neemt hierdoor de kans op natuurbranden toe en zullen die zich - door de droogte en de verandering van vegetatie - sneller uitbreiden. Ook door het intensiever gebruik van de natuur neemt het risico op een natuurbrand toe. Deze branden zijn door hun omvang voor de brandweer steeds moeilijker te bestrijden.

Natuurbrandbeheersing en -bestrijding krijgen steeds meer aandacht. Vanwege het intensieve gebruik van natuurgebieden in onze regio is dat ook meer dan terecht. De inspanningen van de VRU zijn erop gericht om te voorkomen dat natuurbranden ontstaan of onbeheersbaar worden.

Belangrijke elementen in het voorkomen van een onbeheersbare natuurbrand zijn een vroegtijdige ontdekking in combinatie met snelle interventiemogelijkheden en adequate slagkracht. Om de kans op een onbeheersbare natuurbrand te minimaliseren, is het verder noodzakelijk dat de relevante risico-houdende stakeholders in die betreffende gebieden zich van het risico bewust zijn en zich mede verantwoordelijk voelen voor continuïteit en veiligheid. Daarbij is het belangrijk dat zij - onder regie van de gemeente - bereid zijn gezamenlijk risico-reducerende maatregelen treffen.

Tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli 2023 is ingestemd met de Visie Natuurbrandbeheersing. Naast het verbeteren van de bestrijding van natuurbranden wordt nadrukkelijk ingezet op het versterken van de preventieve maatregelen. De uitvoering hiervan is inmiddels gestart in de vorm van een gebiedsgerichte aanpak, in nauwe samenwerking met de betrokken gemeenten. Hierin hebben de gemeenten en de VRU naast de gezamenlijke verantwoordelijkheid elk ook een eigen aandeel. De inzet van personele capaciteit vanuit VRU en de kosten voor de risicocommunicatie worden gedekt binnen de begroting van de VRU. Voor het aandeel van de gemeenten blijkt aanvullende projectcapaciteit en expertise nodig. Voorgesteld wordt om de kosten van € 0,25 miljoen voor de ondersteuning van de gemeenten tijdens de pilotfase in 2024 te dekken uit het rekeningresultaat 2023. Hiermee wordt de voortgang van de aanpak geborgd en wordt voorkomen dat de gemeenten dit individueel moeten organiseren en bekostigen.

Vakbekwaamheid brandweer
Het brandweervak wordt steeds veelzijdiger. Incidenten worden complexer en risico's nemen toe. Om onze brandweermensen goed voor te bereiden op de praktijk is de basis brandweeropleiding (manschap 2.0) landelijk vernieuwd. Door meer praktijkmomenten (training en toetsing) in de opleiding stijgen de kosten daarvan. Daarnaast wordt de VRU geconfronteerd met een significante toename van de kosten van oefencentra (ca 30% voor een tweedaagse training en 48% voor een ééndaagse training). Ook stijgen de kosten voor chauffeursopleidingen. Door een sneller personeelsverloop moeten jaarlijks meer bevelvoerders en chauffeurs worden opgeleid.

Door de hiervoor genoemde ontwikkelingen stijgen de vakbekwaamheidskosten met circa € 0,45 miljoen per jaar. Het investeren in de vakbekwaamheid en veiligheid van onze brandweermensen draagt bij aan de toekomstbestendige brandweerzorg, maar dit kan niet zonder meer binnen de bestaande begroting worden opgevangen.

In de komende periode wordt landelijk een nieuwe elektronische leeromgeving (ELO) in gebruik genomen. Voor de repressieve opleidingen wordt de ELO gebruikt als opleidingsvolgsysteem. Daarnaast gebruikt het repressief personeel de ELO als database om vakbekwaam te blijven. In de transitieperiode is het nodig de oude en de nieuwe ELO parallel aan elkaar te gebruiken, totdat het nieuwe systeem bewezen goed werkt. Hierbij ontstaan extra (applicatie)kosten. Daarnaast is regionaal extra capaciteit nodig voor de migratie van gegevens. Naar verwachting bedragen de extra kosten circa € 0,2 miljoen per jaar.

Zoals aangekondigd in de begrotingskaders wordt de komende periode onderzocht welke structurele investeringen in de vakbekwaamheid van de brandweer nodig zijn en hoe dit past binnen de bestaande activiteiten en begroting. Ook vanuit het oogpunt van de belasting van onze brandweervrijwilligers, kijken we vooral naar hoe het anders en slimmer kan. Bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van simulaties (virtual reality) of andere oefenvormen. Ook kijken we naar wat gecombineerd of juist meer modulair kan worden aangeboden om het behapbaar te houden voor onze brandweermensen. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de landelijke vernieuwing van het brandweeronderwijsstelsel en het verkennen van samenwerkingen met andere veiligheidsregio's op het gebied van het beter en efficiënter oefenen, trainen en opleiden van ons repressieve personeel.

Om de vakbekwaamheid van het brandweerpersoneel op niveau te houden wordt voorgesteld om de stijging van de vakbekwaamheidskosten voor 2024 te dekken uit het rekeningresultaat 2023.

Verbetering arbeidsveiligheid: onderwaterdrone
Onderdeel van onze bestuursagenda is het vergroten van veiligheid voor onze brandweermensen in onveilige situaties. Dit doen wij bijvoorbeeld met innovatieve oplossingen, zoals de onderwaterdrone. Brandweerduikers lopen gezien de aard van het werk (onverwacht, geen mogelijkheid voor verkenning en onder alle omstandigheden) hoge risico's. Door voldoende training, het toepassen van voornamelijk standaardprocedures en het gebruik van de juiste arbeidsmiddelen worden deze risico's zoveel mogelijk gereduceerd. In deze pilot wordt onderzocht welke bijdrage een onderwaterdrone levert aan de veiligheid van de duikers en het vergroten van de slagkracht. De onderwaterdrone kan modulair worden aangevuld met sonar, video en grijparm. Deze op afstand te bedienen onderwaterrobot kan door één persoon bediend worden en kan onder zware omstandigheden (scheepvaart, ijs, diepte, vervuiling, objecten) veilig worden ingezet. De pilot vergt een eenmalige investering van € 0,2 miljoen.

Uitwerking scenario's huisvesting
In de huidige situatie worden de brandweerposten om niet ter beschikking gesteld aan de VRU door de gemeenten. De gemeenten en de VRU werken gezamenlijk aan een visie op de organisatie van de huisvesting. Hiervoor is een gezamenlijke verkenning uitgevoerd op basis van een aantal bestuurlijke uitgangspunten[1]. Dit heeft geleid tot drie scenario's. Op 6 november 2023 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om deze drie scenario's uit te werken.

De uitwerking van de scenario's vergt specialistische capaciteit die niet beschikbaar is binnen de organisatie van de VRU. De beschikbare capaciteit binnen de gemeenten is ook beperkt. Daarom zijn incidentele middelen nodig om deze gezamenlijke opdracht te kunnen uitvoeren. De kosten voor de procesbegeleiding en (financiële) uitwerking van de scenario's worden geraamd op € 0,25 miljoen. Het aandeel van de VRU wordt gedekt binnen de begroting. Voor het aandeel van de gemeenten wordt voorgesteld om het rekeningresultaat 2023 in te zetten.

[1] Bestuurlijke uitgangspunten: a) Visie op huisvesting is toekomstbestendig, b) Het sociaal kapitaal en de maatschappelijke waarden van de (gemeenten binnen de) VRU in de lokale samenleving worden meegenomen, c) Huisvesting is ondersteunend aan de taakuitvoering en d) de huisvestingslasten worden evenredig verdeeld.

Jaarverslag 2023

Programmaverantwoording

De begroting bestaat uit één programma: Veiligheidsregio Utrecht. Hierin kennen wij de volgende programmaonderdelen:

- Brandweer – *Toekomstbestendige brandweerzorg*
- Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*
- Crisisbeheersing en GHOR – *Versterking crisisbeheersing*
- Algemeen – *Ondersteuning organisatie en algemene dekkingsmiddelen*

In de hoofdstukken hierna vind je de verantwoording per programmaonderdeel.

2 Brandweer

Toekomstbestendige brandweerzorg

2.1 Wat wilden we bereiken?

Brandweer

Onze meest bekende activiteit is het blussen van branden. De brandweer doet echter veel meer. We verlenen hulp bij ongevallen, bij incidenten met gevaarlijke stoffen, bij waterongevallen. Wat er ook gebeurt, de brandweer staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week klaar om burgers in nood te helpen en gevaarlijke situaties het hoofd te bieden.

Als organisatie zijn we voortdurend aan de slag om deze hulp 24/7 te kunnen borgen. Om ons werk goed te kunnen doen moet immers alles kloppen: een goede alarmering, het juiste materieel, de juiste route naar het incident en de vakbekwaamheid van onze brandweermensen. Uiteraard is hierbij ook de eigen veiligheid van belang, waaronder de zorg voor goede arbeidshygiëne en het veiligheidsbewustzijn van onze hulpverleners zelf. Al deze voorwaarden moeten op orde zijn om op een goede wijze de incidenten te kunnen bestrijden. Dit vergt een permanente en solide investering in mensen en middelen.

Meldkamer

De meldkamer is het kloppend hart van de hulpdiensten. De meldkamer neemt 24 uur per dag en 7 dagen per week hulpverzoeken van burgers in nood aan en dirigeert de hulpverleners snel en efficiënt naar de plaats van het incident. De centralisten vormen daarbij de ogen en oren van de brandweer, vanaf een incidentmelding tot het moment dat een leidinggevende op de plek van het incident arriveert en de aansturing van de collega's op straat overneemt. De brandweer deelt de meldkamer met de politie en de ambulancedienst. Voor incidenten die om een multidisciplinaire aanpak vragen, kan daardoor snel een calamiteitencoördinator worden ingezet die alle drie de hulpdiensten kan aansturen.

2.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Brandweer

Met onze reguliere activiteiten die hierna beschreven staan, geven wij uitvoering aan de beleidsdoelstellingen. In 2023 hebben wij onder andere de volgende resultaten behaald:

- Wij hebben het rooster voor de 24-uursdienst op de beroepsposten geharmoniseerd. Per 1 januari 2024 werken we met regiobrede afspraken, wat bijdraagt aan efficiency en flexibiliteit tussen de verschillende posten en ploegen.
- We hebben de proef 'Verbeteren dekking Amersfoort' afgerond en geëvalueerd. Het algemeen bestuur heeft ingestemd met de eerste fase van het traject om de brandweerzorg in Amersfoort mee te laten groeien met de ontwikkeling van de stad.
- We zijn gestart met de implementatie van Uitruk op maat. Dit traject wordt in 2024 afgerond, waarmee het voor alle posten mogelijk wordt om met een vierpersoonsbezetting uit te rukken (aanvullend aan de standaard zespersoons bezetting).
- We hebben het systeem van inzetbepaling van brandweereenheden geüpdatet.

- We hebben een verbeterplan voor vakbekwaamheid opgesteld en uitgevoerd en een benchmark uitgevoerd voor het deel ‘vakbekwaam blijven’.
- Op het gebied van innovatie werken we aan kleine en grote zaken die de veiligheid van onze mensen en de inwoners vergroten. Zo zijn we een proef gestart met een onderwaterdrone.
- Wij hebben trainingsdagen georganiseerd voor alle leidinggevenden binnen de brandweerorganisatie die in het teken stonden van ‘veiligheidsbewustzijn’.
- Wij hebben gewerkt aan de vertaling van de ontwikkelingen in de energietransitie voor de brandweer.
- Het algemeen bestuur heeft de handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid vastgesteld.
- De eerste doorrekeningen zijn gemaakt voor het nieuwe dekkingsplan op basis van de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden.
- Wij werken actief aan verbeterpunten n.a.v. een tussentijdse evaluatie onder postcommandanten en clustercommandanten over de nieuwe manier van werken na de reorganisatie bij Brandweerrepressie.
- De lijnen in de organisatie hebben we korter gemaakt, we werken meer samen en er is meer ruimte voor de lokale en menselijke maat.
- We hebben geïnvesteerd in het leiderschap, van zowel de beroepsmanagers als postcommandanten.
- Wij hebben nieuw materieel ontvangen en in gebruik genomen. Voor de nieuwe redvoertuigen is bijvoorbeeld een vakbekwaamheidstraject ingericht en uitgevoerd, zodat de voertuigen in gebruik genomen konden worden.
- Als vervolg op de geslaagde pilot met tweewegpagers hebben wij gewerkt aan een plan voor VRU-brede implementatie en is de aanbesteding voorbereid. Tweewegpagers zijn voor ons een middel om het door ons gewenste model van vrijwilligheid te kunnen behouden in onze regio.

<u>Meldkamer</u>
Wij geven een impuls aan de beleidsdoelstellingen met een paar specifieke beleidsactiviteiten:

Meldingen sneller en slimmer ontvangen en verwerken
De Meldkamer wil meer informatie en een beter overzicht van de situatie bij de melders, waarbij ze aanrijdende eenheden en andere diensten beter kunnen aansturen. Randvoorwaarden zijn de waarborging van de privacy, veiligheid in noodsituaties en de audioverbinding met de melder mag niet verbroken worden. Hiervoor is een pilot gestart met videoverbinding. Naast een voice gesprek van 112, wordt indien noodzakelijk een videoverbinding tot stand gebracht. De melder hoeft daarvoor niets te downloaden of te installeren. Meldkamer Utrecht maakt hierbij gebruik van de WeSeeDo software.

Door gebruik van WeSeeDo heeft de centralist direct grotere efficiëntie en meer tijdwinst. Daarnaast kan de centralist de melder beter helpen en aanrijdende eenheden ter plekke adequater en gerichter ondersteunen.

Sturen op kwaliteit en bruikbaarheid van informatie
Voor veel taken in onze organisatie maken wij gebruik van informatie. Van het in kaart brengen van risico's en het bepalen van de beste inzet bij een brand, tot het rapporteren over incidenten en opkomsttijden. De meldkamer beschikt over een belangrijk deel van de informatie die nodig is voor ons presterend vermogen. Het is daarom van belang voor onze organisatie, partners en de samenleving dat wij kunnen sturen op de bruikbaarheid en kwaliteit van deze informatie, alsmede op de snelheid waarmee deze ter beschikking komt.

In de afgelopen periode hebben wij geïnvesteerd in de eenduidigheid, kwaliteit en bruikbaarheid (vergelijkbaarheid) van informatie. In 2023 ging de aandacht o.a. uit naar snellere beschikbaarheid van data ten behoeve van evaluaties van incidenten met grote impact en naar de beschikbaarheid van data die ons helpt de landelijke samenwerking van meldkamers te optimaliseren.

Meldkamer Midden-Nederland
De meldkamers van de veiligheidsregio's Utrecht, Gooi en Vechtstreek en Flevoland gaan harmoniseren en samenwerken op één locatie in Hilversum. Deze nieuwe meldkamer Midden-Nederland gaat op 2 april 2025 operationeel.

In het afgelopen jaar zijn meldkamerprocedures zoveel mogelijk geharmoniseerd en dit loopt door in 2024. Daarnaast is een plan van aanpak gemaakt voor het project van harmonisering. Namens de drie veiligheidsregio's is een bijzondere ondernemingsraad opgericht en zijn diverse werkgroepen ingericht waarbij centralisten actief deelnemen.

2.3 Productie-indicatoren Brandweer – *Toekomstbestendige brandweerzorg*

We sturen en verantwoorden op zowel de feitelijke productiecijfers als op kwalitatieve prestaties. Hieronder een overzicht van de voor dit programmaonderdeel relevante criteria.

Tabel 3 Productie-indicatoren Brandweer - *Toekomstbestendige brandweerzorg*

Nr.	Productie-indicatoren	Realisatie 2022	Actualisatie 2023	Realisatie 2023
	Incidenten bestrijden			
1	Het totaal aantal incidenten	9.238	8.755	8.118
2	*Het totaal aantal incidenten voor brandbestrijding*	4.411	4.330	3.795
	2a. Het aantal incidenten voor gebouwbranden	631	680	774
	2b. Het aantal incidenten voor overige branden	2.251	2.150	1.965
	2c. Het aantal incidenten voor (on)echte of (on)terechte OMS-meldingen	1.529	1.500	1.056
3	*Het aantal incidenten voor hulpverlening*	4.014	3.650	3.576
	3a. Het aantal incidenten voor technische hulpverlening	213	200	80
	3b. Het aantal incidenten voor hulpverleningen m.b.t. dieren	388	400	326
	3c. Het aantal incidenten voor overige hulpverlening, waaronder assistentie	2.584	2.300	2.294
	3d. Het aantal incidenten voor AED-inzet	829	750	876
4	Het aantal incidenten voor basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen	660	650	602
5	Het aantal incidenten voor ondersteuning bij waterongevallen	153	125	145
6	Het aantal geredde slachtoffers	42	300	49
7	Het aantal inzetten voor en in buurregio's	281	-	269
	Vakbekwaamheid			
8	Aantal cursisten dat de opleiding Manschap A heeft afgerond	94	96	93
9	Aantal cursisten dat de opleiding Bevelvoerder heeft afgerond	18	18	27
	Meldkamer			
10	Het aantal meldingen dat bij de regionale alarmcentrale is aangenomen	23.279	20.000	23.393
11	Verwerkingstijd meldingen	51 sec.	60 sec.	28 sec.

2.4 Prestatie-indicatoren Brandweer - *Toekomstbestendige brandweerzorg*

Tabel 4 Prestatie-indicatoren Brandweer - *Toekomstbestendige brandweerzorg*

Nr.	Prestatie-indicatoren	Realisatie 2022	Actualisatie 2023	Realisatie 2023
	Paraatheid & Vakbekwaamheid			
1	De opkomsttijden van de brandweer zijn overeenkomstig de eisen van het dekkingsplan uitgevoerd (meettijden)	83%	80%	83%
2	De paraatheid van de brandweer is overeenkomstig de eisen van het dekkingsplan gegarandeerd	Ja	Ja	Ja
	Jeugdbrandweer			
3	Het percentage jeugdbrandweerleden dat doorstroomt naar de reguliere brandweer ten opzichte van het aantal jeugdleden dat de jeugdbrandweer verlaat op 18/19 jarige leeftijd	18%	15%	17%

2.5 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 5 Baten en lasten Brandweer - *Toekomstbestendige brandweerzorg*

Bedragen x € 1.000

Brandweer en meldkamer	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	63.787	64.944	-1.157
Totaal baten	1.215	1.602	387
Saldo van baten en lasten	**-62.572**	**-63.342**	**-770**
Toevoeging aan reserves	3.279	3.529	-250
Onttrekking van reserves	2.228	2.017	-211
Gerealiseerd resultaat	**-63.623**	**-64.854**	**-1.231**

3 Risicobeheersing

Veilige en gezonde leefomgeving

3.1 Wat wilden we bereiken?

De VRU zet zich in voor een veilige en gezonde leefomgeving. Samen met andere partijen zoeken we naar de kwetsbaarheden, risico's en kansen in onze regio. Hiervoor bouwen wij aan een robuust netwerk waarin plaats is voor onze huidige partners, maar ook ruimte is voor nieuwe partijen en lokale initiatieven. Met als doel om samen tot lokale en regionale oplossingen te komen. De VRU treedt hierbij op als adviseur en als kennis- en netwerkmakelaar.

Wij richten ons op het vergroten van de veerkracht en redzaamheid in de samenleving. Een groeiende groep inwoners is kwetsbaar bij incidenten, mede veroorzaakt door vergrijzing. Hiertegenover staat dat de meeste inwoners in staat zijn snel te handelen en in bepaalde situaties juist heel zelfredzaam zijn, doordat ze rechtstreeks toegang hebben tot (grote hoeveelheden) informatie. Wij hebben oog voor deze verschillen binnen de samenleving. Door mensen te voorzien van informatie en handelingsperspectieven passend bij hun situatie en behoefte willen we hen optimaal faciliteren.

Wij werken risicogericht, waarbij we uitgaan van zelfredzaamheid waar mogelijk en handelingsperspectieven bieden waar nodig. Hiervoor is al veel geïnvesteerd in de samenwerking met gemeenten op het gebied van advisering, vergunningverlening en toezichthouden. Ook intensiveren we de samenwerking met andere partners, bijvoorbeeld op terreinen als energietransitie en klimaatadaptatie. Wij zetten ons in om vroegtijdig in het proces als partner en adviseur betrokken te zijn bij de beoordeling van initiatieven en ontwikkelingen.

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Veilige leefomgeving
De samenleving verandert en onze omgeving ook. Denk hierbij aan de groeiende onvoorspelbaarheid van weersomstandigheden, de introductie van nieuwe energiebronnen en -dragers, als ook de gevolgen van extramuralisatie van de zorg en de vergrijzing, de verdergaande digitalisering en de bouwopgave.

Wij dragen proactief bij aan een veilige en gezonde leefomgeving door in te zetten op bewustwording over nieuwe risico's. De risico's uit het regionaal risicoprofiel hebben we vertaald naar opgaven waar we ons op richten. Met stakeholders in die opgaven verkennen we wat we gezamenlijk en ieder individueel kunnen bijdragen aan een oplossingsrichting. We investeren in het realiseren van handvatten om deze risico's te kunnen adresseren en onderdeel te kunnen maken van te nemen maatregelen door de bevoegde gezagen. Ook onderzoeken we hoe we risico's beter en doorlopend kunnen monitoren en kunnen delen. Dat doen we met onze partners, andere veiligheidsregio's en kennisinstellingen zoals universiteiten. We werken hiervoor aan een protocol dynamisch risicoprofiel. Daarnaast zijn we bezig met de doorontwikkeling van het actueel Risicobeeld.

In 2023 hebben we een plan van aanpak voor natuurbrandgebieden opgesteld. Ook hebben we in 2023 met verschillende stakeholders gesproken over cyber. Dat heeft geresulteerd in een notitie over de rol van risicobeheersing in relatie tot digitale afhankelijkheid. Met de gemeente Houten is een risicotafel gehouden over verminderde zelfredzaamheid. De uitkomsten daarvan worden opgenomen in de advisering met betrekking tot integrale veiligheidsplannen van gemeenten en andere activiteiten in het kader van het versterken van de veerkracht. Ook ten behoeve van energietransitie zijn diverse ondersteunende handreikingen gerealiseerd om goed te kunnen adviseren en toezicht te houden ten aanzien van de nieuwe risico's die samenhangen met de energietransitie.

In 2023 is de visie op risicogericht werken beschreven. Deze zal in het voorjaar 2024 aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. In de nieuwe procedures met betrekking tot het adviseren onder de Omgevingswet is de risicogerichte benadering opgenomen. Voor het bepalen van de prioriteit bij de inzet van toezicht capaciteit wordt gewerkt aan herziening van de risicomodule, in samenwerking met de gemeenten.

Daarnaast vinden we het belangrijk om aan de voorkant bij de inrichting van de leefomgeving te kunnen adviseren. Daarom sturen we erop dat fysieke veiligheid meegewogen wordt in de planvorming van de leefomgeving, zoals bij de inrichting van een gebied of projecten op het gebied van infrastructuur. Dit doen we zo vroeg mogelijk in het proces, waarbij wij als partner en adviseur betrokken willen zijn bij de beoordeling van initiatieven en ontwikkelingen om zo incidenten te voorkomen en een slagvaardige incidentbestrijding en crisisbeheersing te realiseren. De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden. De noodzakelijke voorbereidingen voor implementatie hiervan zijn in 2023 afgerond. Er zijn afspraken gemaakt over de uitvoeringsafspraken met alle ketenpartners. Per 1 januari 2024 is ook de Wet Kwaliteitsborging in werking getreden voor bouwplannen gevolgklasse 1, nieuwbouw. Dit betekent dat een (klein) deel van de adviesaanvragen niet meer aan ons zal worden voorgelegd. Wel kan de VRU gevraagd worden om te adviseren op risicobeoordelingen. De werkwijze is hierop in 2023 ingericht. Na ingang van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging wordt duidelijk in hoeverre onze voorbereidingen aansluiten bij de nieuwe werkelijkheid. De verwachting is dat we hier samen met onze partners in 2024 in moeten door ontwikkelen.

Ons advies aan gemeenten stellen wij integraal op. Zowel binnen de VRU als met ketenpartners. We starten met het onderzoeken van de mogelijkheden en bereidheid met logische ketenpartners om hierover vervolgens afspraken te maken.

In 2023 hebben we een verkenning uitgevoerd hoe de aanbevelingen van de inspectie ten aanzien van evenementenveiligheid vormgegeven kunnen worden. We zijn gestart met een project ter verbetering van de samenwerking tussen Risicobeheersing en Repressie. Het doel hiervan is de verbetering van het adviseringsproces, de informatie-uitwisseling en de samenwerking in het faciliteren van risicogericht oefenen op de post.

Veerkrachtige redzame samenleving
De komende jaren zetten wij in op een veerkrachtige en redzame samenleving. Hiervoor organiseren we pilots in woonwijken waarin we ons netwerk in samenwerking met de gemeenten

(lokaal) verder uitbreiden. In 2023 zijn er verkennende gesprekken gevoerd met 3 gemeenten ten behoeve van het komen tot een gezonde en veilige wijk aanpak.

Wij onderzoeken op welke manieren wij kunnen bijdragen aan het vergroten van de redzaamheid en veerkracht in de samenleving. In samenwerking met de 4TU.RE (een samenwerkingsverband van technische universiteiten) is een conceptueel model opgeleverd voor het opstellen van een veerkrachtprofiel van de regio waarmee we in de toekomst op wijkniveau een beeld willen krijgen van de veerkracht binnen de die wijk. In 2023 is een verkennend onderzoek gestart naar een Risk Factory Utrecht. Doel van een Risk Factory is om de samenwerking met andere diensten te intensiveren en de zichtbaarheid in de samenleving te vergroten. De business case zal in het najaar van 2024 aan het bestuur worden gepresenteerd.

Tijdens de herfstvakantie 2023 hebben we in samenwerking met Lego-Incidentencity een voorlichtingsweek georganiseerd in Zeist waar 4500 mensen brandwijzer zijn gemaakt op het thema brandveilig omgaan met elektrische apparatuur. Ruim 1300 jonge gezinnen hebben naar aanleiding van aangifte van een geboorte van ons een brandveiligheids-informatiepakket ontvangen. Er zijn 4 nieuwe voorlichting stands ontwikkeld. Deze zullen vanaf 2024 de expo ‘Zo gepiept’ gaan vervangen en geleidelijk op nieuwe thema’s worden uitgebreid. Voor het concept Roadshow hebben we een proef gedraaid met een rookcontainer, deze zal een vaste plek krijgen binnen ons roadshow concept vanaf 2024. Het lesmateriaal ‘Brandmeester voor de bovenbouwgroepen van het mbo is in 2023 uitgebreid en nu ook beschikbaar voor de opleidingen ‘Horeca’ en ‘Beveiliging’.

Breed gezamenlijk netwerk
Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de samenwerking met gemeenten om samen op te trekken op het gebied van advisering, vergunningverlening en toezichthouden. Ook onze partners worden met vraagstukken over de nieuwe risico’s en veranderende samenleving geconfronteerd en hebben hier een eigen deskundigheid in. Wij zetten in op onze rol van kennis- en netwerkmakelaar, waarbij we de deskundigheid van diverse partners bundelen. Hierbij richten wij ons actief op de samenwerking met de Omgevingsdienst Regio Utrecht, Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht en GGD Regio Utrecht.

In 2023 is er een onderzoek uitgevoerd naar de positionering van de directie Risicobeheersing. Daaruit blijkt dat gemeenten, maar ook andere externe partners, de samenwerking waarderen.

3.3 Productie-indicatoren Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*

We sturen en verantwoorden op zowel de feitelijke productiecijfers als op kwalitatieve prestaties. Hieronder een overzicht van de voor dit programmaonderdeel relevante criteria.

Tabel 6 Risicobeheersing - *Veilige en gezonde leefomgeving*

Nr.	Productie-indicator	Realisatie 2022	Actualisatie 2023	Realisatie 2023
	Advisering ter voorkoming van onveiligheid			
1	Het aantal verstrekte adviezen Ruimtelijke Ordening	450	320	483
2	Het aantal verstrekte WABO-adviezen Bouw	3.179	3.000	2.948
3	Het aantal verstrekte WABO-adviezen Milieu	104	100	49
4	Het aantal verstrekte WABO-adviezen Gebruik	804	800	751
5	Het aantal verstrekte adviezen voor Evenementen (integraal)	1.748	1.650	1.797
	Risicogericht toezicht			
6	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken real. Bouw	1.057	2.100	866
7	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Milieu	49	75	34
8	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Bestaande Bouw	4.113	5.000	4.705
8a	Het percentage hercontroles Bestaande bouw (complementair met het naleefgedrag)	19%	20%	23%
9	Het aantal uitgevoerde controles bij Evenementen	435	575	383
10	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken BRZO	1	1	100%*
11	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Vuurwerk	1	1	100%*
	Vergroten veiligheidsbewustzijn			
12	Het aantal gegeven voorlichtingen	134	150	165
13	Het aantal zorginstellingen dat actief de toolbox gebruikt	20	50	29
14	Het aantal basisscholen dat het lespakket 'Brandweer op school' gebruikt	20	40%	0
15	Het aantal MBO scholen dat het lespakket 'Brandmeester' gebruikt	-	40%**	1
16	Het aantal pilots in de wijken in het kader van veerkracht	-	2**	0%

* nieuw product vanaf 2022, pas voor het eerst in de begroting 2023

3.4 Prestatie-indicatoren Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*

Tabel 7 Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*

Nr.	Prestatie-indicatoren	Realisatie 2022	Actualisatie 2023	Realisatie 2023
	Inzicht in risico's en ontwikkelingen			
1	Het risicobeeld is actueel	Ja	Ja	Ja
2	Twee maal per jaar is met de gemeente het risicobeeld en de kwaliteit van de advisering en het toezicht besproken	Ja	Ja	Ja
2a	Eén keer per jaar zijn risico's met netwerkpartners besproken en benodigde	-	Ja	Ja
3	Inzichtelijk maken typen overtredingen toezicht en trends	-	Ja	Nee
	Vergroten veiligheidsbewustzijn			
4	Op acute en bijzondere onveilige situaties is aantoonbaar succesvol ingezet (samen met het bevoegd gezag)	Ja	Ja	Ja
5	Er is periodiek overleg met relevante stakeholder t.b.v. de veerkrachtige samenleving	-	Ja	Gedeeltelijk
6	Aan alle gebieden met een Keurmerk Veilig Ondernemen/Uitgaan is een actieve bijdrage geleverd	-	Ja	Ja

3.5 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 8 Baten en lasten Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*

Bedragen x € 1.000

Risicobeheersing	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	9.036	8.681	355
Totaal baten	26	46	20
Saldo van baten en lasten	**-9.010**	**-8.636**	**374**
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking van reserves	77	38	-39
Gerealiseerd resultaat	**-8.934**	**-8.598**	**335**

4 Crisisbeheersing en GHOR

Versterking crisisbeheersing

4.1 Wat wilden we bereiken?

Crisisbeheersing

We voorkomen, voorzien en minimaliseren de effecten van crises en versterken de weerbaarheid van de samenleving.

De afgelopen jaren hebben zich nieuwe typen en langdurige crises voorgedaan die ook een spanningsveld opleveren voor onze organisatie. We merken dat in de aanpak van crises. Een strikte scheiding tussen de rollen of fases in de vorm van warm (er is een crisis) of koud (er is geen crisis) is steeds lastiger aan te brengen. Deze ontwikkelingen vragen om aanpassingen zodat de crisisbeheersing toekomstbestendig is en blijft.

Crises zijn niet alleen verschillend van aard, maar in toenemende mate complex, domein overschrijdend en niet altijd plaatsgebonden. Dit maakt dat de scope van de crisisorganisatie niet eenduidig te geven is en dat het lastig is om hier logische keuzes in te maken. We investeren in een veerkrachtige en schaalbare crisisorganisatie die, al naargelang de aard en omvang van de crisis, samen met de betrokken partijen wordt ingericht.

Wij kiezen ervoor om als VRU in positie te komen als er sprake is van (dreigende) crisis of maatschappelijke ontwrichting. Wij focussen ons hierbij op onze kerntaken en richten ons op de coördinatie en regie. Het doel is om zo snel mogelijk terug te kunnen keren naar een stabiele situatie en de taak weer over te dragen aan de partij die hier primair voor is toegerust.

GHOR

De geneeskundige zorg tijdens een crisis wordt geleverd door verschillende geneeskundige (private) organisaties, zoals RAVU, GGD regio Utrecht en ziekenhuizen, waaronder het UMCU als Traumacentrum Midden Nederland. Ketencontinuïteit is de sleutel voor de toegankelijkheid van de (spoed-)zorg. Onze GHOR, als netwerkorganisatie, vormt de schakel tussen deze organisaties en voert regie tijdens incidenten en crises. In de voorbereiding op crises en ieders rol tijdens rampen stimuleren en adviseren wij het netwerk over de verantwoordelijkheden in de continuïteit van zorg.

In 2023 lag de focus van de GHOR op de volgende beleidsdoelstellingen:

1. *Versterken informatiemanagement geneeskundige kolom*
   Om tijdig te kunnen anticiperen op ontwikkelingen in de geneeskundige kolom is het belangrijk om relevante informatie te verzamelen. De VRU kan hierbij een faciliterende rol vervullen door deze informatie bij elkaar te brengen en eenduidig te ontsluiten en duiden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan informatie over zorgcontinuïteit in de gehele zorgketen of informatie over infectieziekten die een uitbraak veroorzaken.

2. *Verstevigen positie GHOR binnen het netwerk en versterken samenwerking acute en niet-acute zorg*
   Wanneer er géén sprake is van een ramp of crisis werkt de GHOR door advisering en informatievoorziening aan een goede voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening tijdens een crisis. De GHOR maakt afspraken met de verschillende zorgpartijen over hun rol bij crises en adviseert ze over risico- en crisisbeheersing. Deze voorbereiding wordt versterkt door de introductie van het zorgrisicoprofiel.

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Crisisbeheersing

Na langdurige inzet van de crisisorganisatie op de Covid-19-, Oekraïne- en asielcrisis, ook in 2023, neemt vanaf januari 2024 de provincie Utrecht de laatste coördinerende taak over rond de opvang van Oekraïense ontheemden. Daarmee wordt de langdurige crisisorganisatie afgeschaald.

De VRU blijft betrokken middels onze uitvoeringsorganisatie (VRU-support). Deze blijft de provincie en gemeenten ondersteunen door de HUB Jaarbeurs en een aantal opvanglocaties voor asiel te exploiteren. In 2023 zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:

Crisismanagement

Crisismanagement is erop gericht om crises te voorzien, te voorkomen en de gevolgen zoveel mogelijk te beperken en zo snel mogelijk weer naar de reguliere situatie terug te keren. Onze primaire taak is het coördineren van de crisisbeheersing en het adviseren van het bevoegd gezag. Wij hebben een voorstel gedaan over de vormgeving en organisatie van een robuuste crisisorganisatie, waar ook de kolom bevolkingszorg deel van uit maakt. Dit voorstel wordt in 2024 aan het bestuur ter besluitvorming voorgelegd.

Daarnaast hebben wij aan de kwaliteit van de crisisorganisatie gewerkt. Vanuit vakbekwaamheid is een opleidingsprogramma voor alle kernfunctionarissen en bestuurders ontwikkeld en dit wordt uitgevoerd.

De samenwerking tussen en met gemeenten is een belangrijk onderdeel van ons crisismanagement. Samen werken we aan toekomstbestendige bevolkingszorg, een proces dat vooral van onze gemeenten is. De uitwerking van deze samenwerking wordt in 2024 aan het bestuur voorgelegd. Wij leveren hier een belangrijke bijdrage aan. Hierbij is het uitgangspunt 'lokaal wat kan, regionaal waar nodig'. Voorzien wordt in een jaarlijks flexibel budget waarmee we, in samenwerking met gemeenten en partners, zoeken naar oplossingen voor actuele veiligheidsvraagstukken.

De contourennota en wijzigingen in de Wet veiligheidsregio's van invloed op ons crisismanagement. Wij werken eraan om die wijzigingen te implementeren in onze systemen en structuren. Een nieuw regionaal crisisplan is vanaf 2 januari 2024 in werking getreden.

Netwerkmanagement

De afgelopen jaren is gebleken dat de veiligheidsregio een goed platform is om crises en andere vraagstukken die de veiligheid in de regio raken samen met het netwerk aan te pakken.

De VRU treedt hierbij op als verbinder en brengt kennis, ervaring, ketenpartners en organisaties bij elkaar. Wij hebben in beeld gebracht wie onze netwerkpartners zijn en hoe ons netwerk te bereiken is, we hebben samenwerkingsafspraken, trainen en oefenen samen en maken voor gemeenten inzichtelijk waar zij op kunnen rekenen. Dit is een doorlopend proces.

Informatiemanagement
Om de focus te verschuiven van reageren naar voorzien gaan wij onder andere steeds meer werken met artificial intelligence. Daarnaast is de beschikbaarheid van informatie cruciaal voor goed crisismanagement. Wij zorgen ervoor dat de relevante informatie op het juiste moment en in de goede vorm beschikbaar is voor onze functionarissen en de partners in het netwerk. Hiervoor richten wij ons op het verder ontwikkelen van een multidisciplinair informatieknooppunt. In 2024 worden de eerste resultaten van deze doorontwikkeling opgeleverd.

We onderzoeken daarnaast of dit mogelijk is op de schaalgrootte van Midden-Nederland. Dit multidisciplinair informatieknooppunt richt zich op het ondersteunen van de operatie met behulp van informatievoorziening. Deze informatievoorziening is afkomstig van de veiligheidsregio en komt in samenwerking met partners tot stand. In 2023 is ten behoeve hiervan een samen met de veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek en Flevoland een gezamenlijk project opgestart.

Wij sluiten aan bij het landelijke traject van de versterking bovenregionale crisisbeheersing en de daaraan gerelateerde informatievoorziening. Bij bovenregionale crises werken wij samen in het Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2).

Communicatiemanagement
Communicatie is één van belangrijkste instrumenten om een crisis te voorkomen, te voorzien of de effecten te minimaliseren. De doorontwikkeling van communicatiemanagement bevat vooral de onderdelen risico- en crisiscommunicatie. Wij dragen bij aan de kwaliteit van de crisiscommunicatie door gemeenten. We hebben vakbekwaamheidsactiviteiten georganiseerd voor de piketorganisatie en faciliteren de piketten.

In 2023 is gestart met het project Veerkracht. Hiermee willen we bereiken dat inwoners, bedrijven en instellingen zelfredzaam en veerkrachtig zijn. Dit omvat alle handelingen die zij verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na een ramp of crisis om zichzelf en anderen te helpen. Om zo de gevolgen van die ramp of crisis te beperken.

Op de website vru.nl bieden we informatie over risico's met bijbehorende handelingsperspectieven. Wanneer er sprake is van een verhoogd risico en/of hoog risicobewustzijn zetten we deze risicocommunicatie proactief in. Tijdens een incident/crisis zetten we vru.nl in voor de operationele woordvoering en handelingsperspectieven.

Crisiscommunicatie richt zich ten tijde van een crisis op het informeren van de getroffen doelgroepen, het bieden van handelingsperspectief en betekenisgeving (duiding van de crisis). Iedere gemeente is zelf verantwoordelijk voor de eigen crisiscommunicatie.

GHOR

Om de beleidsdoelstelling te halen hebben we de volgende beleidsactiviteiten uitgevoerd:

Versterken informatiemanagement

Informatiemanagement vraagt om aparte aandacht vanuit GHOR-perspectief. Het connecteren van alle relevante zorginstellingen op de GHOR is naast het prepareren en realiseren tijdens een crisis van relevante sturings- en overzichtsdata van de geneeskundige keten en het bestuur een niet weg te denken pilaar. Het dashboard zorgcontinuïteit is beter gepositioneerd en het sturingsdashboard GHOR is doorontwikkeld.

Verstevigen netwerkpositie GHOR

Om de voorbereiding op crises en rampen verder te versterken adviseert de GHOR-zorginstellingen in onze regio over hun preparatie. Het zorgrisicoprofiel is hierbij een integraal onderdeel van de voorbereiding. In 2023 is het regionaal zorgrisicoprofiel gerealiseerd. Zicht hebben op het verzorgingsgebied en het kennen van de sleutelfunctionarissen in de zorginstellingen vergt aandacht van de account- en netwerkcoördinatoren. Samenwerking binnen de VRU met accounthouders, gemeenten (zij leveren namelijk ook zorg aan vermindert zelfredzamen) en GGDrU is hierbij relevant. Account- en netwerkfunctionarissen bij de GHOR hebben een leergang netwerk- en ketenregie gevolgd om hun adviesvaardigheden te versterken. Er is een website ontwikkeld voor niet-acute 24/7 zorgpartners om hun beter te helpen bij preparatie op rampen en crises. De samenwerking met de acute zorg is verder versterkt evenals de samenwerking met landelijke partners zoals GGD GHOR Nederland.

Reguliere werkzaamheden

Het 24/7 beschikbaar hebben van het GHOR-deel van de piketorganisatie om de DPG in staat te stellen regie te voeren bij incidenten en crises vraagt om vakbekwame piketmedewerkers.
Dit jaar is hard gewerkt aan het werven, selecteren en opleiden om piketmedewerkers vakbekwaam te maken en te houden. Dit is een voorwaarde voor een slank maar effectief regie-instrument voor het bestuur en de directeur publieke gezondheid. Hierbij lag de focus op kwaliteit en continuïteit. Er zijn bijstandsafspraken gemaakt met de buurregio’s, die geformaliseerd worden in 2024.

4.3 Productie-indicatoren Crisisbeheersing en GHOR – *Versterking crisisbeheersing*

We sturen en verantwoorden op zowel de feitelijke productiecijfers als op kwalitatieve prestaties. Hieronder een overzicht van de voor dit programmaonderdeel relevante criteria.

Tabel 9 Crisisbeheersing en GHOR – *Versterking crisisbeheersing*

Nr.	Productie-indicator	Realisatie 2022	Actualisatie 2023	Realisatie 2023
1	**Planvorming actueel en vastgesteld:**			
	Incidentbestrijdingsplannen (elke 4 jaar)	100%	100%	75%
	Rampbestrijdingsplannen (elke 3 jaar)	100%	100%	100%
2	**Bezetting piketgroepen:**			
	Hoofdstructuur	1	≥5	100%
	Bevolkingszorg	1	≥5	*
	GHOR	≥5	≥5	*
3	**Gediplomeerd voor functies waarvoor dat verplicht is:**			
	Initiële opleiding is afgesloten met een examen	100%	100%	100%
4	**Piketorganisatie is initieel en structureel aantoonbaar vakbekwaam:**			
	Verplichte trainingen daadwerkelijk gevolgd:			
	Hoofdstructuur	85%	90%	83%
	Bevolkingszorg	0%	90%	*
	GHOR	90%	90%	*
5	**Inzicht in aantal (multidisciplinaire) inzetten:**			
	GRIP (aantal)			
	Kortdurend, < 1 week (aantal)	12	10	6
	Langdurend, > 1 week (aantal)	1	1	1
	Inzetten OvDG (aantal)	1072	350	1.165
	Inzetten HINGZ (aantal)	0	24	23
	Inzetten ACGZ (aantal)	0	24	22
6	**Inzicht in aantal evaluaties (aantal)**			
	Het aantal platformoverleggen met crisispartners	8	11	7
7	**Meldkamer**			
	Multidiciplinair beeld is binnen 5 minuten beschikbaar	1	1	1

4.4 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 10 Baten en lasten Crisisbeheersing en GHOR – *Versterking crisisbeheersing*

Bedragen x € 1.000

Crisisbeheersing en GHOR	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	18.591	17.573	1.019
Totaal baten	12.354	15.282	2.929
Saldo van baten en lasten	**-6.238**	**-2.290**	**3.947**
Toevoeging aan reserves	-	28	-28
Onttrekking van reserves	165	165	-
Gerealiseerd resultaat	**-6.073**	**-2.153**	**3.920**

Over 2023 is een aanvullende BDUR ontvangen ter versterking crisisbeheersing. De extra opbrengsten ad € 1,8 miljoen is vervolgens besteedbaar gesteld aan verschillende projecten binnen de VRU. Deze opbrengsten en toewijsbare kosten zijn opgenomen in de geactualiseerde begroting 2023. De gerealiseerde kosten over 2023 bedragen €1,5 miljoen, wat per saldo een opbrengst laat zien van € 283k.

5 Algemeen

Ondersteuning organisatie en algemene dekkingsmiddelen

5.1 Algemene kosten en dekkingsmiddelen

Tabel 11 Algemene kosten en dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afw. Real. En act.
Bijdragen en vergoedingen	96.853	96.698	155
Rijksbijdrage	24.814	24.835	-21
Overige baten	1.332	6.501	-5.169
Totaal	**122.999**	**128.034**	**-5.035**

5.2 Overhead

In de berekening van de overhead zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1) De organisatieonderdelen Bedrijfsvoering en concerndirectie & staf zijn in principe overhead, met uitzondering van:
   a) De centrale personeelsbudgetten die hieronder zijn opgenomen (deze worden op basis van formatie verdeeld over de taakvelden);
   b) De lasten van het FLO-overgangsrecht;
   c) Kosten met betrekking tot de brandweerposten;
   d) Bijdrage aan het NIPV en WVSV;
   e) Kosten van bestuursondersteuning.
2) Overheadkosten in de primaire processen zijn:
   a) Directeuren en afdelingshoofden: 100%
   b) Managementondersteuning: 100%

Tabel 12 Kosten overhead

Bedragen in € 1.000 Overhead	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afw. Real. en act.
Personeelskosten	22.607	22.094	513
Gebouwkosten	1.565	1.577	-12
Kantoorkosten	3.025	3.083	-58
Overige kosten	701	891	-190
Overige baten	-1.187	-732	-456
Mutaties in reserve	-246	396	-642
Totaal overhead:	**26.465**	**27.310**	**-845**
% overhead	**20,70%**	**21,45%**	**0,75%**

5.3 Onvoorzien

De begroting van de VRU bevat geen post onvoorzien.

5.4 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 13 Baten en lasten Algemeen inclusief Overhead

Bedragen x € 1.000

Algemeen	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	32.352	31.770	582
Totaal baten	109.403	111.104	1.701
Saldo van baten en lasten	**77.051**	**79.334**	**2.283**
Toevoeging aan reserves	812	812	-
Onttrekking van reserves	2.390	1.593	-797
Gerealiseerd resultaat	**78.629**	**80.115**	**1.485**

Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven paragrafen, met uitzondering van de paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid, welke niet van toepassing zijn op onze organisatie. Achtereenvolgens treft u aan:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheid
- Verbonden partijen
- Verantwoording Oekraïne

6 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke financiële tegenvaller op te vangen, zonder dat het beleid behoeft te worden aangepast. Risicobeheersing is erop gericht om de schadelijke gevolgen van risico's zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

6.1 Weerstandscapaciteit

De bedrijfsvoeringreserve laat de weerstandscapaciteit van de VRU zien. Binnen deze capaciteit kunnen de risico's (mogelijke toekomstige financiële tegenvallers) worden opgevangen.

Op basis van de risico-inventarisatie (zie paragraaf 6.2) bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit voor 2023 € 0,6 miljoen. Onze beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,4 miljoen. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/benodigd) groter dan 1 (2,3).

Tabel 14 Weerstandscapaciteit

Bedragen in € 1.000

Weerstandscapacteit	2023
Bedrijfsvoeringsreserve	1.409
Totaal	**1.409**

6.2 Benodigde weerstandscapaciteit

In de volgende tabel zijn de belangrijkste financiële risico's weergegeven, voor zover bekend ten tijde van het opstellen van de jaarstukken. Daarbij is een analyse gemaakt van de omvang en de kans dat het risico zich voordoet. De risico's worden vervolgens nader toegelicht.

Tabel 15 Benodigde weerstandscapaciteit

Bedragen in € 1.000

Benodigde weerstandscapaciteit	Effect	Kans	Bedrag risico
- Omgevingswet	200-500	50%	175
- Implementatie van het (landelijke) programma 'Toekomstbestendige brandweer' , inzake verplichtend karakter brandweervrijwilligers	pm	25%	pm
- Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO's)	465	25%	116
- CAO Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU)	195	50%	98
- Overige (onvoorziene) exploitatierisico's			583
Totaal			**971**

6.2.1 Omgevingswet

Omschrijving risico

Na een flinke vertraging is de omgevingswet per 1 januari 2024 ingevoerd. Het Rijk en de bestuurlijke partners hebben afspraken gemaakt over het monitoren en evalueren van de financiële gevolgen van de stelselherziening Omgevingswet. De inzet is dat de wet budgetneutraal wordt ingevoerd, waarbij de minister heeft afgesproken op zoek te gaan naar oplossingen als uit de financiële evaluatie blijkt dat de invoeringskosten substantieel hoger zijn dan eerder voorzien.

Om de financiële gevolgen na invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) te kunnen volgen heeft onderzoeksbureau Cebeon een landelijk monitoringsmodel ontwikkeld. In 2020 heeft Cebeon in opdracht van het NIPV onderzoek gedaan naar de verwachte structurele meerkosten voor veiligheidsregio's als gevolg van de stelselherziening Omgevingsrecht. Deze stelselherziening omvat zowel de Omgevingswet als de Wkb. De veiligheidsregio's hebben geen extra middelen gekregen vanuit de rijksoverheid voor de structurele gevolgen van de stelselherziening.

Toelichting effect en kans
De structurele kosten voor de VRU worden nu geschat op € 0,2 tot 0,5 miljoen euro. Deze kosten hebben met name betrekking op personeelskosten. Enerzijds door een nieuw type advies over de omgevingsvisie, -plannen en programma's (kerninstrumenten). Anderzijds zullen de kosten per advies stijgen, door toename van de tijdsbesteding aan meer complexe aanvragen en processen en doordat het benodigde kennisniveau (en daarmee de inschaling) van de medewerkers omhoog moet om deze complexe aanvragen te behandelen. De kans dat dit risico zich voordoet in 2024 is ingeschat op gemiddeld (50%). Nu de omgevingswet is ingevoerd zullen de consequenties meer concreet worden. De inschatting van het risico is gericht op 2024. Uitgangspunt blijft dat de (structurele) meerkosten worden vergoed door het Rijk.

De dekking van de incidentele kosten als gevolg van de invoering van de omgevingswet wordt gezocht binnen de kaders van de begroting van de VRU met mogelijk de inzet van de ontwikkel- en egalisatiereserve. De incidentele kosten maken derhalve geen deel uit van de risicoparagraaf.

6.2.2 Implementatie van het (landelijke) programma 'Toekomstbestendige brandweer' , inzake verplichtend karakter brandweervrijwilligers

Omschrijving risico
Europese wetgeving (deeltijdrichtlijn) duidt erop dat vrijwilligers als deeltijdwerkers beschouwd moeten zodra sprake is van een verplichtend karakter. Binnen onze regio wordt op een aantal plaatsen gewerkt met roosters, piketten en kazernering van vrijwilligers. Landelijk wordt overlegd over een implementatieplan en de randvoorwaarden om tot implementatie over te kunnen gaan (aanpassing van de arbeidstijdenwetgeving en beschikbaarheid van aanvullende financiële middelen). Ondertussen blijft het risico bestaan dat op grond van de Europese regelgeving aanspraak wordt gemaakt op de deeltijdrichtlijn.

Toelichting effect en kans
Er bestaat een reëel risico dat de kosten voor brandweerzorg als gevolg van de uitwerking van het implementatieplan voor het 'toekomstbestendig brandweerstelsel' significant stijgen. Op het moment dat het landelijke plan van aanpak beschikbaar komt gaan we dit vertalen naar de specifieke situatie in onze regio. Uitgangspunt hierbij is dat eventuele meerkosten door het Rijk (als stelselverantwoordelijke) worden betaald. De kans dat dit risico zich voordoet in 2024 is ingeschat op klein (25%). Het betreft hier een langlopend risico waarbij we wachten op de uitkomsten van het landelijk overleg.

6.2.3 Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO's)

Omschrijving risico
Verschillende werkzaamheden worden op basis van een overeenkomst van opdrachten uitgevoerd. Dit betreft voornamelijk instructiewerkzaamheden en de logistieke ondersteuning van de brandweer. De OVO's worden meestal verstrekt aan eigen medewerkers, bijvoorbeeld beroeps brandweerkrachten die op basis van een OVO instructiewerkzaamheden verrichten. Gelet op de aard en de omstandigheden van de werkzaamheden bestaat het risico dat - ondanks de toepassing van de modelovereenkomst (inhuur) - feitelijke sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking. Dit kan arbeidsvoorwaardelijke en fiscale consequenties hebben[2].

De werkwijze met OvO's wordt - met name ten aanzien van instructiewerkzaamheden - ook gehanteerd bij andere veiligheidsregio's. In het perspectief van het opheffen van het handhavingsmoratorium op de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA) in 2025 is het zaak om duidelijkheid te krijgen over hoe de arbeidsrelatie zich kwalificeert voor (in ieder geval) de loonheffingen. Dit doen we bij voorkeur in landelijk verband.

Toelichting effect en kans
Voor het berekenen van de extra werkgeverslasten zoals loonheffing en aanvullende werkgeverslasten is een opslagpercentage van ruim 50% toegepast. De kans dat dit risico zich voordoet in 2024 is ingeschat op klein (25%), omdat de handhaving op de kwalificatie van arbeidsrelaties (het handhavingsmoratorium) tot 1 januari 2025 is opgeschort.

6.2.4 CAO Regeling Vervroegd Uittreden

Omschrijving risico
In 2023 is de tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden (RVU) opgenomen in de CAO. Medewerkers hebben op basis van deze regeling de mogelijkheid eerder met pensioen te gaan. De VRU keert vervolgens een maandelijks bedrag uit totdat de medewerker de AOW-leeftijd heeft bereikt. Het financieel effect van de tijdelijke Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU) is niet verwerkt in de kaders voor de begroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024 en daarmee is voor de RVU geen dekking in de begroting opgenomen.

Toelichting effect en kans
Voor 2024 is het bedrag berekend dat nodig is indien alle medewerkers die hiervoor in 2024 in aanmerking komen, gebruik maken van deze regeling. De kans dat dit risico zich voordoet in 2024 is ingeschat op gemiddeld (50%), ervan uitgaande dat de helft van de medewerkers gebruik wil maken van deze regeling in 2024.

[2] in het geval van een dienstbetrekking moet de werkgever loonheffingen en premies inhouden en afdragen. Daarnaast moet de werkgever loon doorbetalen bij ziekte en vakantie en zijn de arbeidsvoorwaarden van toepassing (zoals opbouw IKB en specifieke regels bij ontslag) en moet worden voldaan aan de arbeidstijdenwet.

6.2.5 Overige (onvoorzien) exploitatierisico's

Omschrijving risico
De veiligheidsregio kan worden geconfronteerd met onvoorziene kosten binnen het begrotingsjaar als gevolg van exogene ontwikkelingen (zoals premiestijgingen, claims, kostenfluctuaties die samenhangen met incidenten en crises). In de begroting van de VRU zijn geen posten voor onvoorziene uitgaven opgenomen.

Toelichting effect en kans
Als dit risico zich voordoet, zal bijsturing plaatsvinden via de begroting. Het geraamde risico gaat ervan uit dat het maximaal een jaar duurt voordat de maatregelen zijn geëffectueerd. Het geraamde risico wordt ingeschat op 0,5% van de totale kosten (exclusief dotatie reserves).

6.3 Kengetallen

Volgens de richtlijnen van het BBV zijn hieronder vier van de zes verplichte kengetallen weergegeven. De overige twee voorgeschreven kengetallen (grondexploitatie en belastingcapaciteit) zijn niet van toepassing op onze organisatie. De wetgever wil met deze kengetallen inzicht hebben in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid (de mate waarin bij een tegenvaller financieel kan worden bijgestuurd). De kengetallen geven aan over hoeveel financiële ruimte wij beschikken om structurele en incidentele lasten te dekken of op te vangen. De kengetallen dienen te worden beoordeeld in samenhang met elkaar en met de financiële positie.

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote:
Het quotiënt van totale schulden minus liquide middelen minus uitgeleende gelden en de totale baten

Solvabiliteitsratio:
Het quotiënt van eigen vermogen en balanstotaal

Structurele exploitatieruimte:
Het quotiënt van structurele baten minus structurele lasten en de totale baten

Omschrijving kengetal	2022	2023
Netto schuldquote	25,3%	28,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	15,0%	28,5%
Solvabiliteitsratio	27,6%	35,3%
Structurele exploitatieruimte	-0,1%	-0,5%

6.3.1 Netto schuldquote
Onze positie met betrekking tot de schuldquote is gunstig te noemen. De norm ligt tussen de 0-100%. Wij liggen hiermee ruimschoots onder het maximum van 100%. De daling van de schuldquote is veroorzaakt door een hogere stand van de liquide middelen.

6.3.2 Solvabiliteitsratio
Onze positie met betrekking tot de schuldquote is gunstig te noemen. De norm ligt tussen de 0-100%. Wij liggen hiermee ruimschoots onder het maximum van 100%. De daling van de schuldquote is veroorzaakt door een hogere stand van de liquide middelen.

6.3.3 Structurele exploitatieruimte
Alle middelen zijn structureel bestemd.

7 Onderhoud kapitaalgoederen

7.1 Activeren en afschrijven

Conform artikel 59 van het BBV activeren wij alle materiële vaste activa. Investeringen schrijven wij lineair af vanaf het jaar volgend op het investeringsjaar. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000 per object.

7.1.1 Investeringen in gebouwen

De VRU had ultimo 2023 drie brandweerkazernes in eigendom. De overige kazernes zijn in eigendom van de gemeenten. De kazernes worden om niet ter beschikking gesteld aan de VRU. Investeringen in gebouwen die in eigendom van de gemeenten zijn, komen in principe voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de VRU, worden bij de VRU geactiveerd. De kapitaallasten worden doorbelast aan de gemeenten die de gebouwen aan de VRU hebben overgedragen, via het individueel gemeentelijk pluspakket.

7.1.2 Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRU een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren. Tezamen met het meerjaren investeringsplan is daarom ook een egalisatiereserve kapitaallasten ingesteld om de verschillen tussen begrote en werkelijke kapitaallasten op te vangen. Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting.

7.2 Onderhoud

7.2.1 Onderhoud gebouwen en installaties

Hoofdkantoor
Het hoofdkantoor van de VRU is gehuisvest in het provinciehuis. Het onderhoud voor deze locatie is onderdeel van de servicekosten die wij naast de huur aan de provincie Utrecht betalen.

Brandweerkazernes
De kosten voor het beheer en onderhoud van de brandweerkazernes zijn voor rekening en risico van de gemeenten.

7.2.2 Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer door - uitgevoerd of uitbesteed via het VRU-organisatieonderdeel Bedrijf Preparatie Brandweer.

8 Financiering

Het wettelijke kader voor het financieringsbeleid is vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Het treasury-beleid van de VRU ligt vast in het treasurystatuut VRU.

8.1 Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet laat het maximumbedrag zien waarmee een gemeente of gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming van de reserves.

Ons netto overschot in 2023 bedroeg gemiddeld € 20,5 miljoen. Onderstaande tabel laat de berekening zien van de kasgeldlimiet in 2023. Daaruit blijkt dat de gemiddelde liquiditeitspositie over heel 2023 voldoet aan de norm.

Tabel 16 Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000,-	Maand v/h kwartaal	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
(1) Vlottende (korte) schuld	maand 1	7.858	8.611	9.376	10.480
(1) Vlottende (korte) schuld	maand 2	7.975	9.515	5.969	7.159
(1) Vlottende (korte) schuld	maand 3	7.268	6.196	6.246	14.484
		-	-	-	-
(2) Vlottende middelen	maand 1	40.428	12.279	4.550	23.583
(2) Vlottende middelen	maand 2	29.132	8.537	14.436	24.802
(2) Vlottende middelen	maand 3	15.522	7.865	12.939	27.688
(3) Netto vlottende schuld (+) of Overschot vlottende middelen (-) (1-2)					
	maand 1	-32.570	-3.668	4.826	-13.103
	maand 2	-21.157	978	-8.467	-17.644
	maand 3	-8.254	-1.669	-6.693	-13.204
(4) Gemiddelde netto vlottende schuld (+) of Gemiddeld overschot vlottende middelen (-)		-20.661	-1.453	-3.445	-14.650
(5) Kasgeldlimiet		10.484	10.484	10.484	10.484
(6a) Ruimte onder kasgeldlimiet (5>4)		31.145	11.937	13.929	25.135
(6b) Overschrijding van de kasgeldlimiet (4>5)		-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet					
(7) Begrotingstotaal		127.858	127.858	127.858	127.858
(8) Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage		8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
(9) Kasgeldlimiet : 7 x 8 : 100		10.484	10.484	10.484	10.484

8.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel het renterisico bij herfinanciering te beperken. De jaarlijkse renteherzieningen en de verplichte aflossingen mogen niet méér bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.

Uit de volgende tabel blijkt dat is voldaan aan de renterisiconorm.

Tabel 17 Renterisiconorm

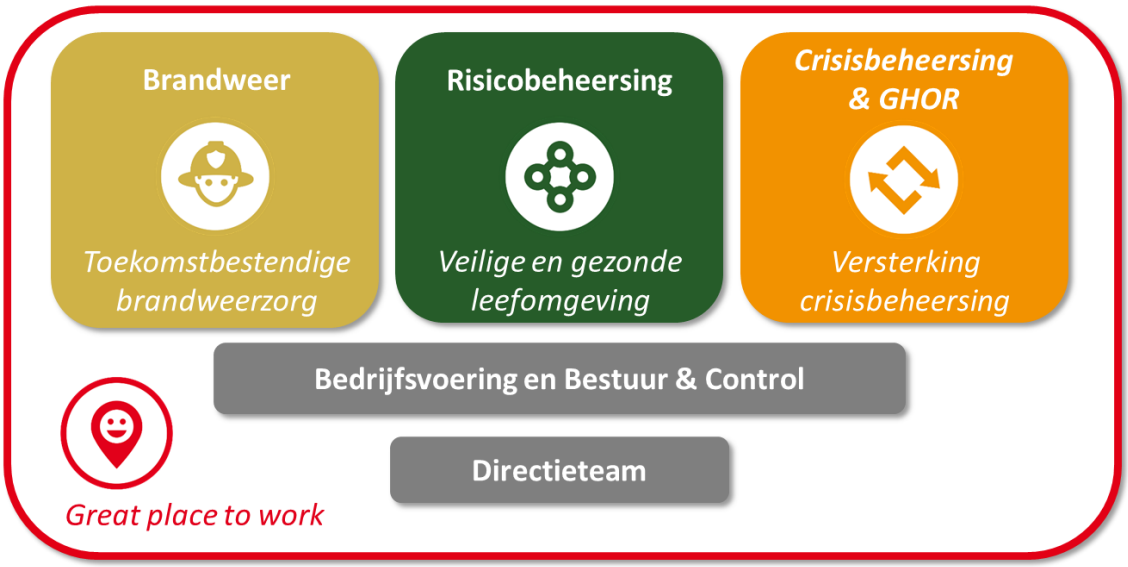
Bedragen in € 1.000		
Renterisiconorm	**2022**	**2023**
Omvang begroting	116.006	126.987
Renterisiconorm	20%	20%
Toets renterisiconorm	23.201	25.397
Renteherzieningen op leningen o/g		
Betaalde aflossingen	2.973	2.973
Renterisico	**2.973**	**2.973**
Ruimte onder renterisiconorm	**20.228**	**22.424**

9 Bedrijfsvoering

9.1 Personeel

9.1.1 Organisatiestructuur

Bij Veiligheidsregio Utrecht (VRU) werken mensen met een passie. Een passie om levens te redden, om incidenten te voorkomen en te bestrijden en om samen met burgers en partners de veiligheid en zelfredzaamheid in onze samenleving te vergroten.

Figuur 1 Organisatiestructuur

Onze organisatie is gericht op onze drie hoofdtaken: Brandweer, Risicobeheersing en Crisisbeheersing & Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Deze onderdelen werken niet alleen onderling nauw samen, maar dat doen we ook met onze partners. Zo zetten we ons met bijna 2.500 betrokken collega's iedere dag in voor de veiligheid van alle 1,4 miljoen inwoners van de 26 gemeenten in onze regio. Samen dragen wij bij aan de veiligheid. Elke dag weer, steeds beter.

In het organisatiemodel zijn de vier thema's uit onze bestuursagenda duidelijk herkenbaar: Toekomstbestendige brandweerzorg, Veilige en gezonde leefomgeving, Versterking crisisbeheersing en bouwen aan een Great place to work. De rode lijn geeft aan dat we samen één organisatie zijn.

De onderdelen Bedrijfsvoering en Bestuur & Control zijn ondersteunend aan de drie hoofdtaken.

De directie van de VRU bestaat uit de algemeen directeur en drie leden die samen verantwoordelijk voor de hele organisatie. Binnen het directieteam wordt gewerkt met een portefeuilleverdeling.

9.1.2 Formatie en bezetting

De formatie en bezetting (in fte) ultimo 2023 zijn als volgt:

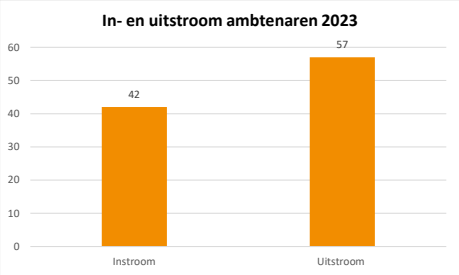
Tabel 18 Formatie & bezetting

Organisatieonderdeel	Formatie per 31-12	Bezetting per 31-12	Verschil	Bezetting in %
Concerndirectie en stafafdeling	35,6	33,1	2,5	93%
Brandweerrepressie	274,8	248,3	26,5	90%
Bedrijf Preparatie Brandweer	128,1	118,0	10,1	92%
Risicobeheersing	115,8	105,6	10,2	91%
Crisisbeheersing	40,6	40,3	0,3	99%
GHOR	13,1	11,7	1,5	89%
Bedrijfsvoering	109,3	91,4	17,9	84%
Totaal	**717,3**	**648,4**	**68,9**	**90%**

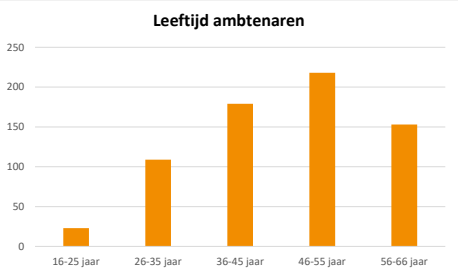
Het verschil tussen formatie en bezetting betreft een momentopname. Een deel van de vacatures is moeilijk in te vullen door onder andere de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt een deel van de vacatures bewust aangehouden.

9.1.3 Aantal medewerkers en diversiteit

Figuur 2 In- en uitstroom ambtenaren

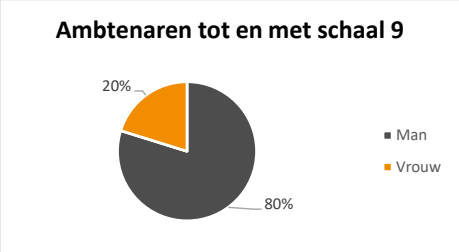

Figuur 3 Leeftijd ambtenaren

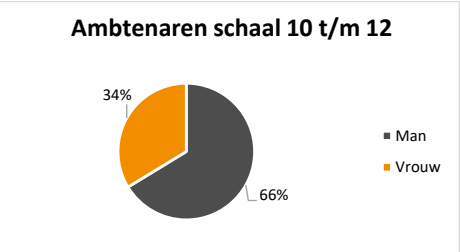

Eind 2023 zijn er 683 ambtenaren in dienst. Dit zijn in totaal 15 ambtenaren minder dan in begin 2023. De gemiddelde leeftijd van de ambtenaren is 46 jaar.

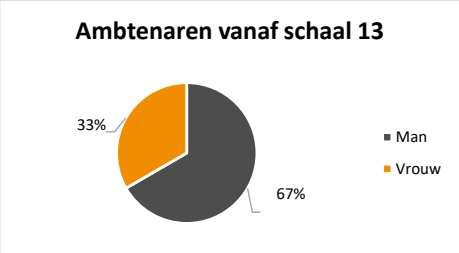
Figuur 4 Ambtenaren tot en met schaal 9

Figuur 5 Ambtenaren tot en met schaal 12

Figuur 6 Ambtenaren vanaf schaal 13

Er zijn in tot en met schaal 9 505 ambtenaren in dienst, van schaal 10 tot en met 12 181 in dienst, en vanaf schaal 13 zijn er 27 ambtenaren in dienst. Sommige ambtenaren hebben meerdere functies, wat het verschil verklaart tussen het aantal ambtenaren en het aantal ambtenaren in verschillende functieschalen opgeteld. Het percentage vrouwen vanaf schaal 13 is gestegen van 30% naar 33%.

9.1.4 Aantal vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers dat werkzaam is voor de VRU is als volgt:

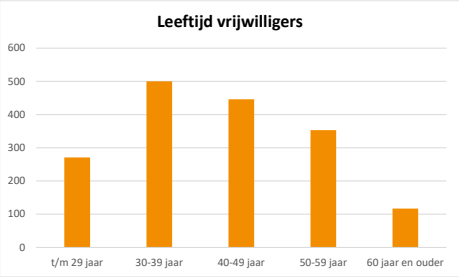
Tabel 19 Vrijwilligers

Jaar	Instroom	Uitstroom	Aantal per 31-12
2021	95	102	1.640
2022	108	115	1.633
2023	144	90	1.687

In 2023 is het aantal vrijwilligers toegenomen met 54 tot 1.687.

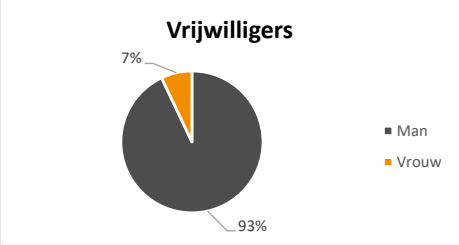
Vanaf november 2022 heeft de VRU aanstellingsdagen voor vrijwilligers. Vanuit de hele regio worden de vrijwilligers op de ademluchtwerkplaats in Houten op één dag gekeurd en wordt er een assessment afgenomen en een pak aangemeten. De vrijwillige posten hebben actief geworven en vrijwilligers voor de aanstellingsdagen aangemeld. Vanaf 2023 zie je die instroom terug in de stijging van het aantal vrijwilligers. De uitstroom is lager dan gebruikelijk. Doorgaans is de uitstroom rond de 100 personen. De gemiddelde uitstroom van de vrijwilligers tussen 2022 en 2023 is dat ook.

Figuur 7 Leeftijd vrijwilligers

De gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers is 41 jaar.

Figuur 8 Verhouding man/vrouw vrijwilligers

Het aantal vrouwen bij de vrijwillige brandweer stijgt van 6% (in 2022) naar 7%.

9.1.5 Jeugdbrandweer

Het gemiddeld aantal jeugdbrandweerleden bedroeg 403. Er zijn 7 jeugdleden doorgestroomd naar de reguliere brandweer.

9.1.6 Wet banenafspraak

De VRU heeft voor 2023 de ambitie gesteld om 15 garantiebanen te realiseren. Ultimo 2023 zijn er 12,7 fte garantiebanen gerealiseerd.

9.1.7 Diversiteit

In 2023 is het project Diversiteit met een eigen projectleider officieel van start gegaan. De focus lag in deze eerste periode op bewustwording. Dit hebben we onder andere gedaan door hier in het leiderschapsprogramma in 2023 op meerdere momenten aandacht aan te besteden door middel van lezingen en workshops voor zowel ambtelijk leidinggevenden als postcommandanten. Er is een meedenkgroep van medewerkers gestart die in september voor het eerst bij elkaar is gekomen. 16 november is de Charter Diversiteit ondertekend door VRU bij SER Diversiteit in bedrijf, waarmee we ons zowel intern als extern committeren om ons in te zetten voor een meer diverse en inclusievere organisatie. In de aanloop hiertoe hebben we tussen Diversity Day (3 oktober) en de ondertekening regelmatig berichten op intranet gedeeld van medewerkers die aangeven waarom een diverse organisatie belangrijk is.

De samenwerking met JINC (non profit organisatie die zich richt op het vergroten van kansengelijkheid van jongeren) is gecontinueerd, in 2023 zijn er bij verschillende organisatieonderdelen van de VRU-bliksemstages georganiseerd. In juni hebben we een vmbo-leerling een dag laten ervaren hoe het is om de baas van de VRU te zijn. Verder heeft een aantal VRU-collega's sollicitatietrainingen gegeven aan leerlingen op VMBO scholen.

In wervingsuitingen geeft de VRU nog steeds consequent aan naar inclusiviteit en talent te streven: “Veiligheidsregio Utrecht werft mensen met de beste capaciteiten en laat zich niet leiden door culturele achtergrond, fysieke of mentale beperking, genderidentiteit, geloofsovertuiging, geaardheid of leeftijd. Wij zijn op zoek naar mensen met talent.” Hiernaast zijn we ook bewuster bezig met het schrijven van inclusievere vacatureteksten, zodat iedereen zich uitgenodigd voelt om te solliciteren.

9.1.8 Verzuim

Het verzuimpercentage bij de VRU in 2023 is 5,47% en is gedaald ten opzichte van 2022 (6,09%). Het verzuimpercentage ligt net boven de streefwaarde van 5%.

Landelijk is er een dalende trend zichtbaar in bijna alle sectoren. Hoewel dit een positieve ontwikkeling lijkt, blijft het lange verzuim hoog, ook bij de VRU. De landelijke trend is dat stijging van het langdurend verzuim door psychische klachten doorzet.

Vanaf medio 2022 is naar aanleiding van het oplopende verzuim de visie en aanpak op verzuim aangescherpt. We handelen sneller en proberen sneller inzicht te krijgen in de juiste begeleiding. Deze aanpak voor verzuim werpt nog steeds zijn vruchten af. Ons doel is om het verzuimpercentage bij de VRU als geheel verder te verlagen. We richten ons vooral op langdurig verzuim, dat deels werk gerelateerd is vanwege mentale belasting, al is dat per directie wel verschillend in welke mate. We bieden actief en preventief ondersteuning aan mensen in deze situatie.

Tabel 20 Verzuim

Verzuimpercentage	2020	2021	2022	2023
1 tot 8 dagen (kort)	0,36%	0,36%	0,84%	0,59%
8 tot 42 dagen (middelllang)	0,83%	0,94%	0,99%	0,81%
43 dagen en meer (lang)	3,29%	4,72%	4,26%	4,07%
Totaal	**4,46%**	**6,02%**	**6,09%**	**5,47%**

9.1.9 Geestelijke verzorging

In 2023 is verder uitvoering gegeven aan de pilot geestelijke verzorging en is de eindevaluatie gedaan. De geestelijk verzorger is sinds 2021 een nieuwe functie binnen onze organisatie. Wij hebben door middel van een tweejarige pilot onderzocht op welke wijze inzet van een geestelijk verzorger kan bijdragen aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. De tussentijdse eindevaluatie heeft in juni 2023 conform planning plaatsgevonden.

Na de aanvankelijke focus op individuele begeleiding en advies (vanwege de beperkingen van corona), werd het na corona ook mogelijk om meer te investeren op groepswerk, introducties voor teams en trainingen. De cirkel van bereikte brandweerposten en andere teams binnen de organisatie wordt steeds groter. De uitkomsten van de evaluatie laten zien dat geestelijke verzorging een belangrijke meerwaarde heeft binnen de VRU.

Gezien de positieve resultaten en ervaringen die afgelopen twee jaar zijn opgedaan is besloten de geestelijke verzorging binnen de VRU voort te zetten en uit te breiden. Dit past ook bij het thema ‘Great place to work’ uit de bestuursagenda, waarbij geestelijke verzorging onderdeel uitmaakt van de zorg voor de mens achter de taak. Ook wordt zo een bijdrage geleverd aan een veilige werkomgeving en duurzame inzetbaarheid van de collega’s binnen de VRU.

9.1.10 Melden van Onveilige Situaties en (bijna) Ongevallen (OSIO)

Het melden van incidenten (onveilige situaties en(bijna)ongevallen) is bedoeld om te leren van de situatie en de kwaliteit van de zorg te verbeteren. OSIO-meldingen geven inzicht in de risico’s voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de VRU medewerkers. Door de meldingen te analyseren kan er worden geleerd en kunnen maatregelen worden genomen om soortgelijke incidenten en situaties in de toekomst te voorkomen.

Door bovendien te kijken naar de meer fundamentele oorzaken (de oorzaak achter de oorzaak) kan de veiligheids- of arbozorg binnen de VRU naar een hoger niveau worden getild waardoor andersoortige ongevallen, die dezelfde basisoorzaken hebben, kunnen worden voorkomen.

In het kalenderjaar 2023, zijn er 178 incidenten op medewerkersniveau gemeld, waarvan

- 95 ongevallen;
- 80 bijna ongevallen/onveilige situaties;
- 3 meldingen agressie en geweld.

Het aantal incidenten op medewerkersniveau is ten opzichte van 2022 gestegen van 171 naar 178.

9.2 Inhuur

Het volgende overzicht is een weergave van de besteding per inhuurcategorie.

Tabel 21 Besteding per inhuurcategorie

Bedragen x € 1.000 Inhuur	Actualisatie 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Inhuur reguliere werkzaamheden			
Vervanging i.v.m. ziekte	115	433	-318
Vervanging i.v.m. vacature	1.263	3.007	-1.744
Instructeurs	352	245	107
Subtotaal inhuur binnen formatie	**1.730**	**3.684**	**-1.955**
Inhuur additionele werkzaamheden			
Tijdelijke capaciteit voor projecten	9.591	11.203	-1.612
Subtotaal inhuur bovenop de formatie	**9.591**	**11.203**	**-1.612**
Totaal inhuur	**11.320**	**14.887**	**-3.567**

De hogere kosten voor inhuur reguliere werkzaamheden betreft voornamelijk ziektevervanging en de inhuur op een aantal moeilijk in te vullen vacatures.

9.3 Beleidsindicatoren

Tabel 22 Beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie 2022	Actualisatie 2023	Realisatie 2023
Formatie	Fte per 1000 inwoners	0,51	0,51	0,52
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	0,47	0,47	0,47
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 78,9	€ 89,5	€ 88,1
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	16%	19%	20%
Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen	€ 9,9 mln	€ 11,3 mln	€ 14,9 mln
Overhead	% van de totale lasten	21%	23%	22%

Op basis van de CBS is voor de realisatie 2023 uitgegaan van 1.387.643 inwoners per 1 januari voor de provincie Utrecht.

Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie. Dit zijn in feite de totale lasten van de VRU minus de jaarlijkse bijdrage aan het WVSV.

De externe inhuur bestaat voor 8% uit reguliere inhuur. Het restant van 12% is gerelateerd aan externe inhuur voor het project Ontheemden Oekraïne, die volledig gedekt worden uit een specifieke rijksbijdrage.

9.4 Duurzaamheid

In onze samenleving ligt een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid. Om de aandacht voor duurzaamheid vast te houden en te verstevigen is een duurzame bedrijfsvoering als beleidsbeginsel opgenomen in het VRU-beleidsplan 2020-2023. In onze interne communicatie en in onze bedrijfsvoering besteden we steeds meer aandacht aan duurzaamheid. Waar de uitvoering van onze taken dit niet in de weg staat, kiezen we voor duurzame oplossingen.

In 2023 heeft de VRU een heldere ambitie en aanpak voor de komende jaren opgesteld op basis van de in 2022 uitgevoerde duurzaamheidsscan. Als overheidsorganisatie committeren we ons uiteraard aan de landelijke afspraken op het gebied van duurzaamheid. Deze duurzaamheidsambitie is opgenomen in de Bestuursagenda VRU 2024-2027.

Een aantal voorbeelden van duurzaamheidsinitiatieven van het afgelopen jaar:

- Oprichting Kerngroep verduurzamen VRU
  - Plan van aanpak 2023-2027 verduurzaming opgesteld en uitvoering activiteiten:
    - Wettelijke verplichtingen
    - 3 speerpunten vastgesteld: verduurzamen facilitaire diensten, dienstvervoer en inkoopbeleid
    - Communicatieplan t.b.v. inspireren en enthousiasmeren
    - Nulmeting CO2 voetafdruk door ImpactNow betreffende het jaar 2022

9.5 Privacy

De VRU zet zich in om de fysieke veiligheid van burgers te beschermen. Onderdeel daarvan is het (beveiligen van het) verwerken van persoonsgegevens. De VRU verwerkt vooral persoonsgegevens van medewerkers (repressief en kantoorpersoneel), maar incidenteel ook van andere hulpverleners en burgers. De visie van de VRU ten aanzien van de bescherming van de privacy van deze betrokkenen concentreert zich op het toepassen van de (U)AVG, zowel de letterlijke betekenis en toepassing, als de bedoeling daarvan. De VRU ontwikkelt zich voortdurend. Ook waar het de bescherming van persoonsgegevens betreft. Privacy is ingebed in de gehele organisatie. Verwerkingen die een hoog risico opleveren voor de bescherming van de persoonsgegevens van betrokkenen mogen alleen plaatsvinden als er een reglement is.

In 2023 is er net als in voorgaande jaren weer veel aandacht besteed aan het onderwerp Privacy. Met vaste interval worden berichten over privacy op intranet geplaatst, en het onderwerp is een vast onderdeel van elk project. Animaties die de privacy bewustwording specifiek op de brandweerposten (onder het repressieve personeel) gaan verbeteren zijn ontwikkeld en worden begin 2024 uitgerold. In 2023 zijn 21 datalekken gemeld, ongeveer evenveel als in 2022. Eén melding bleek geen datalek te betreffen. Er zijn geen datalekken bij de Autoriteit Persoonsgegevens gemeld. Er zijn geen DPIA’s uitgevoerd, hoewel diverse verkennende gesprekken over zijn gevoerd. Er zijn 9 verwerkersovereenkomsten gesloten.

9.6 Rechtmatigheid

Tabel 23 Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording	Kosten
A. Begrotingscriterium	
Overschrijding van baten en/of onderschrijving van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijzigingen hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld	-
Onderschrijving van lasten	798.063
Overschrijding van baten	5.036.449
Overschrijding van de reserves	-1.324.766
Subtotaal	***4.509.746***
B. Voorwaardecriterium	
Aanbestedingswet	
Onjuiste aanbestedingsprocedure gevolgd	523.891
Geen geldig contract	80.799
Subtotaal	***604.690***
C. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	
	-
Subtotaal	-
D. Totaal rechtmatigheidsfouten = A + B + C	**6.439.204**
E. Veantwoordingsgrens	
3% van € 127,3 miljoen	3.820.101
	3.820.101
F. Toets rechtmatigheidsfouten aan verantwoordingsgrens **- D is groter dan E: totaal afwijkingen = rechtmatigheidsfouten als bedrag opnemen in Rchtmatigheidsverklaring** **- D is kleiner dan E: afwijkingen toelichten in paragraaf bedrijfsvoering**	
G. Totaal grondslag afwijkingen voor toelichting op fouten = D	
Subtotaal	***5.114.436***
H. Af: Begrotingsafwijkingen waarvan het bestuur heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn	**4.509.746**
Subtotaal	***4.509.746***
I. Saldo resterende rechtmatigheidsfouten = G - H	**604.690**

Voorwaardencriterium

In 2023 is voor € 0,6 miljoen aan fouten geconstateerd ten aanzien van de naleving van Europese aanbestedingsregels. Dit betrof twee gevallen (€ 0,5 miljoen) waarbij een Europese aanbesteding had moeten plaatsvinden, maar waar dit niet is gebeurd vanwege tijdsdruk en een onjuiste inschatting van de geldende drempelwaarde. Daarnaast is gebleken dat € 0,1 miljoen aan bestedingen buiten geldige contracten vielen. Dit betrof geldige contracten bij drie leveranciers die afliepen in 2023 en niet zijn/konden worden verlengd. De gerapporteerde fout betreft het totaal van de inkopen buiten de geldige contracttermijn.

10 Openbaarheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Waar de Wob voornamelijk zag op het passief openbaar maken van informatie, richt de Woo zich voornamelijk op het actief openbaar maken van informatie en het op orde brengen van de informatiehuishouding van bestuursorganen.

Een van de verplichtingen die uit de Woo volgt, is dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek)
Er is in 2023 een Woo-contactfunctionaris aangesteld die het eerste aanspreekpunt is voor de behandeling van Woo-verzoeken. De Woo-contactfunctionaris is de aangewezen persoon om met verzoekers in contact te treden wanneer het verzoek niet duidelijk of concreet genoeg is.

Het afgelopen jaar hebben we opnieuw verschillende verzoeken om informatie ontvangen. In totaal heeft de VRU zeven verzoeken om informatie op grond van de Woo ontvangen. Daarnaast hebben gemeenten uit onze gemeenschappelijke regeling ook verzoeken om informatie op grond van de Woo ontvangen. Wanneer het verzoek betrekking had op informatie die van de VRU afkomstig was (bijvoorbeeld een advies over een bouwvergunning, of een advies over een bestemmingsplan) dan vragen de gemeenten aan de VRU een zienswijze. De VRU kan dan aangeven of er bezwaar is tegen de openbaarmaking van bepaalde informatie. In 2023 hebben we zeven keer een zienswijze gegeven.

Naast de formele Woo verzoeken zijn er ook altijd nog de ‘gewone’ verzoeken om informatie. In 2023 hebben we vijf keer een informatieverzoek ontvangen.

Actieve openbaarmaking
Omdat we een toename zien in de vraag naar informatie is actieve openbaarmaking een belangrijk onderwerp voor onze organisatie. Het behandelen van verzoeken om informatie, zowel de formele verzoeken op grond van de Woo als de informele informatieverzoeken, kost ons veel tijd. Het is van belang dat we de ontsluiting van onze informatie goed weten vorm te geven. Met de lancering van onze nieuwe website hebben we hier vorig jaar een verbeterslag in gemaakt. Het afgelopen jaar hebben we de website verder aangevuld met verschillende beleidsdocumenten, regelingen, vergaderstukken en hebben we een aparte pagina voor de Woo ingesteld: elk afgehandeld Woo verzoek is hier te vinden.

Het nieuwe digitale platform voor het actief openbaar maken van documenten (het Platform voor Open Overheidsinformatie (PLOOI)) is er niet gekomen. In plaats daarvan heeft de Rijksoverheid de ‘Woo-index’ in het leven geroepen. Dit is feitelijk een grote zoekmachine waarbinnen gezocht kan worden naar informatie die onder de Woo openbaar gemaakt is. Elk bestuursorgaan moet

hier aangeven waar de afgehandelde Woo-verzoeken op de eigen website te raadplegen zijn. De VRU heeft aan deze verplichting voldaan.

Vanaf 1 juli 2023 kunnen documenten die ter inzage worden gelegd ook digitaal worden ingezien. Deze digitale ter inzagelegging is een wettelijke verplichting die wordt geïntegreerd in het bestaande DROP (Decentrale regelgeving en officiële publicaties) dat al gebruikt wordt voor het rechtsgeldig bekend maken van algemeen verbindende voorschriften en besluiten.

Informatiehuishouding op orde
Bij de wijze van openbaarmaking van onze documenten en de stappen die wij genomen hebben door de implementatie van de Woo, hebben wij gewerkt aan het verbeteren van de vindbaarheid, leesbaarheid en beschikbaarheid van informatie. Daarnaast richten wij ons op de implementatie van de nieuwe Archiefwet. Wij brengen in kaart wat de nieuwe Archiefwet voor onze informatiehuishouding betekent en bereiden ons voor op de implementatie.

11 Verbonden partijen

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

De WVSV is de werkgeversvereniging van de 25 veiligheidsregio's die met de werknemersorganisaties op landelijk niveau tot afspraken komt over arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers van de veiligheidsregio's (met uitzondering van het personeel dat onder een eigen Cao valt bijvoorbeeld Cao Ambulancezorg). De WVSV is per 1 januari 2022 officieel van start gegaan.

Belang
De WVSV maakt namens haar leden afspraken met de vakbonden over collectieve arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Deze afspraken worden vastgelegd in de "CAR(-UWO) Veiligheidsregio's" (voorheen CAR-UWO).

Met het vaststellen van de begrotingen voor 2023 en 2024 heeft de Algemene Vergadering ook de contributiebedragen voor beide jaren vastgesteld. Statutair is bepaald dat het lidmaatschap van de veiligheidsregio's op gelijkwaardige basis plaatsvindt en dat elke veiligheidsregio 1/25ste van het saldo van de begroting bijdraagt.

Financiële informatie
Eigen en vreemd vermogen voor bestemming 2023: nog niet bekend
Jaarresultaat 2023: nog niet bekend

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's

Het algemeen bestuur van de VRU heeft op 28 maart 2022 een besluit genomen tot oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Met deze stichting hebben de veiligheidsregio's een gezamenlijk expertisebureau waarmee voorzien wordt in het:

- Beheren van de landelijke set van aanspraken bij dienstongevallen;
- Collectief inkopen van ongevallenverzekering en de makelaarsdienst;
- Adviseren en bemiddelen ten aanzien van complexe casussen;
- Afwikkelen van schades.

Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van veiligheidsregio's. De Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's heeft bovendien tot doel om samenwerkingsverbanden af te sluiten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken.

Financiële informatie
Eigen en vreemd vermogen voor bestemming 2023: nog niet bekend
Jaarresultaat 2023: nog niet bekend

12 Verantwoording Oekraïne

Tabel 24 Voorlopige verantwoording Oekraïne

Kostensoort	Opgave kosten
Meerkosten coördinerende gemeente	
Subtotaal	-
Hotels/centra	
	-
Subtotaal	-
Overige specifieke meerkosten	
Subtotaal	-
Overige meerkosten	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	-
Meldkamer	-
ROC (opleidingen)	-
GHOR	-
Preventie	-
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	11.451.381
Risicobeheersing	-
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	611.169
Overige taken activiteiten	-
Subtotaal	***12.062.550***
Totale kosten 2023	**12.062.550**

Jaarrekening 2023

1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft

1.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zo ver zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende, arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

1.1.1 Vaste activa

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en eventuele bijdragen van derden in de kosten van dit actief.

Ten aanzien van de investering en afschrijving worden de bepalingen en termijnen toegepast zoals deze zijn vastgelegd in de nota activabeleid.

Financiële vaste activa
Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

1.1.2 Vlottende activa

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa
Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid van de vorderingen wordt een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

1.1.3 Vaste passiva

Voorzieningen
Jaarlijks wordt op basis van bestaande afspraken vastgesteld of de voorzieningen nog toereikend zijn om aan de daaruit voortvloeiende verplichtingen te voldoen. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

1.1.4 Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar
De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden opgenomen tegen nominale waarde.

1.1.5 Resultaatbepaling

Algemeen
De baten en de lasten worden toegerekend aan het jaar, waarop zij betrekking hebben. De lasten zijn bepaald met inachtneming van de hierboven vermelde waarderingsgrondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten zijn verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen zijn in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Kapitaallasten
De geactiveerde investeringen worden afgeschreven met de lineaire afschrijvingsmethode met de daarbij behorende afschrijvingstermijnen. Hierbij wordt de restwaarde bij de bepaling van de afschrijvingsbedragen op nihil gesteld. Van de activa die in de loop van het jaar 2023 in gebruik zijn genomen, wordt vanaf januari 2024 gestart met afschrijven.

Aan de geactiveerde investeringen is een rekenrente van 2,25% toegerekend. De rente wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari en jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht. De hoogte van de interne rekenrente wordt bij begroting vastgesteld.

Lasten FLO-overgangsrecht
Op 1 januari 2006 is het Functioneel leeftijdsontslag (FLO) afgeschaft. Voor medewerkers die nog niet met FLO waren, maar wel onder deze regeling vielen, is landelijk het zogeheten FLO-overgangsrecht afgesproken. De kosten voor het FLO-overgangsrecht maken onderdeel uit van het gezamenlijke basistakenpakket. In de begroting van de VRU bevat een structurele post voor de lasten voor het FLO-overgangsrecht. Schommelingen in de begroting worden zoveel mogelijk geëgaliseerd via de bestemmingsreserve FLO-overgangsrecht. Afwijkingen ten aanzien van de realisatie worden toegelicht in de jaarrekening.

Jaarlijks wordt de meerjarenraming voor de lasten voor het FLO-overgangsrecht herijkt. Hierbij wordt getoetst of de beschikbare middelen (in meerjarig perspectief) toereikend zijn. Als ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, wordt de begroting (en de daarin opgenomen bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket) bijgesteld, zodat de VRU te allen tijde aan haar verplichtingen kan (blijven) voldoen.

2 Overzicht van baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten naar categorie

Tabel 25 Overzicht baten en lasten naar categorie

Bedragen x € 1.000

	Categorie	Realisatie 2022	Geactualiseerde begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie en begroting
	Lasten				
L1	Personele kosten	83.088	94.689	95.673	-984
L2	Kapitaallasten	6.695	7.274	7.255	18
L3	Materiële kosten	19.046	21.804	20.040	1.763
	Totaal Lasten	***108.830***	***123.766***	***122.968***	***798***
	Baten				
B1	Bijdragen en vergoedingen gemeenten	89.631	96.853	96.698	-155
B2	Rijksbijdrage	19.719	24.814	24.835	21
B3	Overige baten	1.815	1.332	6.501	5.170
	Totaal Baten	***111.164***	***122.998***	***128.034***	***5.036***
	Saldo van baten en lasten	***2.334***	***-768***	***5.066***	***5.835***
R1	Storting reserves	5.519	4.091	4.369	-277
R2	Onttrekking reserves	3.926	4.860	3.812	-1.048
	Resultaat	**742**	**0**	**4.510**	**4.510**

Het jaar 2023 sluit met een positief resultaat voor bestemming van €4,5 miljoen (circa 4% van de begroting).

Een deel van de afwijkingen op de verschillende rubrieken is technisch van aard en aan elkaar gerelateerd. Per saldo zorgen deze afwijkingen niet voor een resultaateffect. Deze saldo-neutrale afwijkingen zijn in tabel 1 in de samenvatting apart inzichtelijk gemaakt om vervolgens inzicht te geven in de gecorrigeerde afwijkingen die leiden tot het gerealiseerde rekeningresultaat.

Uit de afwijkingen blijkt dat het resultaat van ruim € 4,5 miljoen hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door de aanvullende overheadvergoeding crisisnoodopvang (CNO) van in totaal € 4,1 miljoen met betrekking tot de werkzaamheden voor de crisisnoodopvang in 2022 (€ 1,6 miljoen) en 2023 (€ 2,5 miljoen). Deze vergoeding is niet in de begroting verwerkt, omdat deze pas na het vaststellen van de begroting overeen is gekomen. De directe kosten voor de crisisnoodopvang worden rechtstreeks vergoed door het COA. Deze aanvullende vergoeding heeft betrekking op de indirecte kosten/overhead, zoals de leiding en coördinatie, inzet van beleid/adviescapaciteit en ondersteunende afdelingen binnen de VRU (ICT, HRM, Financiën etc.). Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU organisatie voor deze tijdelijke niet-wettelijke taak.

Op hoofdlijnen bestaat het resultaat uit hogere personele lasten (€ 1 miljoen) en lagere materiële lasten (€ 1,7 miljoen) enerzijds en hogere baten (€ 5 miljoen) anderzijds.

De lagere personele lasten worden voornamelijk veroorzaakt door een incidenteel voordeel op de vergoedingen aan vrijwilligers, doordat de aantallen vrijwilligers lager is dan de streefwaarde. En lagere salarislasten door moeilijk in te vullen vacatures. Tevens is sprake hogere lasten met betrekking tot de FLO, vanwege een fiscale tegenvaller.

De hogere materiele kosten worden voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor operationeel materieel (o.a. huur van voertuigen en hogere brandstof en onderhoudskosten).

De kosten voor de opvang van Oekraïense ontheemden bedroegen in 2023 € 12 miljoen. Deze kosten worden één op één vergoed door het rijk. Zowel de kosten als de baten maken onderdeel uit van de exploitatie van de VRU, zie tabel 1. De directe kosten voor de crisisnoodopvang bedroegen in 2023 € 16,3 miljoen. Deze kosten zijn rechtstreeks doorbelast aan het COA en daarmee geen onderdeel van de exploitatie van de VRU, met uitzondering van de overheadvergoeding die de VRU heeft ontvangen.

2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten naar categorie

2.2.1 Categorie L1 – Personele lasten

Tabel 26 Personele lasten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie L1 - Personele lasten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Hogere kosten opvang ontheemden Oekraïne	-2.012	Saldoneutraal
2	Uitgestelde activiteiten gedekt uit de reserve	773	Saldoneutraal
3	Hogere kosten FLO-overgangsrecht	-1.291	Incidenteel
4	Kosten voorziening tijdelijke regeling vervroegd uittreden	-255	Incidenteel
5	Lagere vergoedingen vrijwilligers	684	Incidenteel
6	Lagere kosten pensioenlasten	758	Incidenteel
7	Lagere salarisskosten door vacatures en saldo overige afwijkingen	359	Incidenteel
	Totaal categorie L1	**-984**	

1 Hogere personele kosten opvang ontheemden Oekraïne (-€ 2.012k): dit betreft voornamelijk hogere kosten voor inhuur. Tegenover de hogere lasten staat een hogere rijksbijdrage. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (zie B2-1)

2 Uitgestelde activiteiten gedekt uit de reserve (€ 773k): er waren middelen toegekend uit de reserve en een deel van de activiteiten is nog niet afgerond en schuiven door naar 2024. Door de lagere kosten, is de onttrekking lager. Deze middelen blijven beschikbaar in de reserve en worden in de begroting 2024 verwerkt. Per saldo geen resultaateffect. (zie R2-1, R2-2 en R2-3).

3 Hogere kosten FLO-overgangsrecht (- € 1.291k): de VRU is recent geconfronteerd met een fiscale tegenvaller voor de kosten van het FLO-overgangsrecht. De belastingdienst heeft geconcludeerd dat over de werkgeversbijdragen van het netto FLO-spaartegoed een RVU-heffing van 52% verschuldigd is. Dit betekent met terugwerkende kracht vanaf 1-1-2022 een (mogelijk structurele) verhoging van de kosten van het FLO-overgangsrecht van circa € 0,3 miljoen. Daarnaast hebben we hogere kosten FLO in verband met onvoorzienbare pensioenlasten en AOW-compensatie.

4 Kosten voorziening tijdelijke regeling vervroegd uittreden (- € 255k): in 2023 is de tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden opgenomen in de CAO, medewerkers hebben de mogelijkheid eerder met pensioen te gaan. De VRU keert vervolgens een maandelijks bedrag uit totdat de medewerker de AOW-leeftijd heeft bereikt.

5 Lagere vergoedingen vrijwilligers (€ 684k): de vrijwilligersvergoedingen waren in 2023 lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat het aantal vrijwilligers in 2023 lager was dan de streefsterkte.

6 Lagere kosten pensioenlasten (€ 758k): in de geactualiseerde begroting 2023 is structureel rekening gehouden met de pensioengrondslag op basis van de nieuw afgesloten cao 2023. Op basis van wet- en regelgeving is de peildatum voor de pensioenopbouw 1 januari. De nieuwe cao is ingegaan per 2 januari 2023, waardoor de pensioenlasten in 2023 (incidenteel) € 0,7 miljoen lager zijn ten opzichte van de begroting.

7 Lagere salariskosten door vacatures en saldo overige afwijkingen (€ 359k): dit betreft voornamelijk het saldo aan lagere salarislasten door vacatureruimte en hogere kosten in-, door- en uitstroom en hogere kosten voor vervangende inhuur. Een deel van de vacatures blijkt lastig in te vullen, zodat vacatures langer open staan en meer inspanningen nodig is om deze in te vervullen.
*In dit saldo is een bedrag van € 11k saldo neutrale afwijkingen opgenomen.

2.2.2 Categorie L3 – Materiële lasten

Tabel 27 Materiële lasten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie L3 - Materiële lasten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere kosten opvang ontheemden Oekraïne	2.601	Saldoneutraal
2	Uitgestelde activiteiten gedekt uit de reserve	266	Saldoneutraal
3	Lagere kosten beheerpakketten brandweerposten	155	Saldoneutraal
6	Saldo operationele kosten	-924	Incidenteel
7	Saldo overige afwijkingen	230	Incidenteel
	Totaal categorie L3	**1.764**	

1 Lagere materiële kosten opvang ontheemden Oekraïne (€ 2.601k): in de geactualiseerde begroting was rekening gehouden met hogere materiele kosten voor de opvang van ontheemde Oekraïners dan uiteindelijk is gerealiseerd. De lagere kosten worden in de eindafrekening verrekend in de rijksbijdrage, waardoor per saldo geen sprake is van een resultaateffect. (zie B2-1).

2 Uitgestelde activiteiten gedekt uit de reserve (€ 266k): dit bestaat uit activiteiten waarvan de kosten gedekt zouden worden uit de reserve. De lagere kosten bestaan uit vertraagde uitlevering van operationele kleding van € 155k (blushandschoenen en uniform). Daarnaast zijn der lagere kosten voor een aantal ICT projecten voor € 111k. Tegenover de lagere kosten, staat ook een lagere onttrekking uit de reserve 2023 plaatsvindt. Per saldo geen resultaateffect. (zie R2-1, R2-2 en R2-3).

3 Lagere kosten beheerpakketten brandweerposten (€ 155k): de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de brandweerposten en stellen deze om niet ter beschikking aan de veiligheidsregio. Gemeenten kunnen via het individueel gemeentelijk pluspakket beheertaken door de VRU laten uitvoeren en betalen daarvoor een kostendekkende vergoeding. De lagere kosten in 2023 zijn verrekend met een lagere vergoeding voor het individueel pluspakket. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (Zie B1-1).

4 Saldo operationele kosten (- € 924k): dit betreffen operationele kosten voor uitvoer van de brandweeractiviteiten. Hierin zijn hogere brandstofkosten € 105k, huur voor voertuigen € 163 en onderhoud materieel € 656k opgenomen

5 Saldo overige afwijkingen (- € 230k): dit betreft voornamelijk hogere materiële kosten in verband met ICT kosten. De licenties voor 2023 zijn € 255k hoger uitgevallen.

2.2.3 Categorie B1 – Bijdragen en vergoedingen gemeenten

Tabel 28 Bijdragen en vergoedingen gemeenten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie B1 - Bijdragen en vergoedingen gemeenten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere vergoeding beheerpakketten brandweerposten	-155	Saldoneutraal
	Totaal categorie B1	**-155**	

1 Lagere vergoeding beheerpakketten brandweerposten (- € 155k): dit betreft de verrekening van de lagere huisvestingskosten met betrekking tot de brandweerposten (zie L3-3).

2.2.4 Categorie B2 – Rijksbijdrage

Tabel 29 Rijksbijdrage

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie B2 - Rijksbijdrage	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere vergoeding rijksbijdragen voor ontheemden Oekraïne	-590	Saldoneutraal
2	Hogere vergoeding BDUR - loon- en prijsbijstelling	611	Structureel
	Totaal categorie B2	**21**	

1 Lagere vergoeding rijksbijdragen voor Ontheemden Oekraïne (€590k): dit betreft het saldo van de eindafrekening met betrekking tot de opvang van ontheemde Oekraïners. Tegenover deze lagere opbrengsten staan per saldo ook lagere kosten (zie L1-4 en L3-1). Per saldo is geen sprake van een resultaateffect.

2 Hogere vergoeding BDUR (€ 611k): dit betreft een hogere bijdrage dan begroot door de toekenning van de loon- en prijsaanpassing voor 2023.

2.2.5 Categorie B3 – Overige baten

Tabel 30 Overige baten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie B3 - Overige baten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Boekwinst verkoop activa	313	Saldoneutraal
2	Overheadvergoeding crisisnoodopvang (CNO)	4.110	Incidenteel
3	Saldo overige afwijkingen	747	Incidenteel
	Totaal categorie B3	**5.170**	

1 Boekwinst verkoop activa (€ 313k): dit betreft de gerealiseerde boekwinst op de verkocht activa die conform het activabeleid wordt gedoteerd aan de egalisatieserve kapitaallasten (zie R1). Per saldo leidt dit niet tot een resultaateffect.

2 Overheadvergoeding Crisisnoodopvang (CNO) (€ 4.110k): dit betreft een aanvullende overheadvergoeding met betrekking tot de werkzaamheden voor de crisisnoodopvang in 2022 (€ 1,6 miljoen) en 2023 (€ 2,5 miljoen). Deze vergoeding is niet in de begroting verwerkt, omdat deze pas na het vaststellen van de begroting overeen is gekomen. De directe kosten voor de crisisnoodopvang worden rechtstreeks vergoed door het COA. Deze aanvullende vergoeding heeft betrekking op de indirecte kosten/overhead, zoals de leiding en coördinatie, inzet van beleid/adviescapaciteit en ondersteunende afdelingen binnen de VRU (ICT, HRM, Financiën etc.). Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU organisatie voor deze tijdelijke niet-wettelijke taak.

3 Saldo overige afwijkingen (€ 747k): dit betreffen hogere opbrengsten detacheringen € 320k, werkplaatsen € 116k, hogere renteopbrengsten € 244k en overige afwijkingen € 66k).

2.2.6 Categorie R1 – Storting reserves

Tabel 31 Storting reserves

Bedragen x € 1.000			
Nr.	**Categorie R1 - Storting reserves**	**Afwijking**	**structureel/ incidenteel**
1	Hogere dotatie kapitaallastenreserve	-277	Saldoneutraal
	Totaal categorie R1	**-277**	

1 Hogere dotatie kapitaallastenreserve (-€ 277k): conform het activabeleid wordt de gerealiseerde boekwinst (zie B3-1) op verkochte activa gedoteerd aan de egalisatieserve kapitaallasten (- € 269k). De overige afwijking (- € 8k) betreft de dotatie van het positieve saldo van de lagere kapitaallasten. Per saldo leidt dit niet tot een resultaateffect.

2.2.7 Categorie R2 – Onttrekking reserves

Tabel 32 Onttrekking reserves

Bedragen x € 1.000			
Nr.	**Categorie R2 - Onttrekking reserves**	**Afwijking**	**structureel/ incidenteel**
1	Lagere onttrekking ontwikkel- en egalisatiereserve	-474	Saldoneutraal
2	Lagere onttrekking reserve 2e loopbaan	-58	Saldoneutraal
3	Lagere onttrekking kapitaallastenreserve	-516	Incidenteel
	Totaal categorie R2	**-1.048**	

1 Lagere onttrekking ontwikkel- en egalisatiereserve (- €474k): de lagere onttrekking betreft doorgeschoven activiteiten (zie L1-2 en L3-2).
2 Lagere onttrekking reserve 2e loopbaan (- € 58k): dit betreft de dotatie van het saldo lagere lasten 2e loopbaan (zie L1-3).
3 Lagere onttrekking kapitaallastenreserve (- € 516k): dit betreft doorgeschoven activiteiten. (zie (zie L1-2).

2.3 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023

Tabel 33 Overzicht baten en lasten

Bedragen in € 1.000	Actualisatie 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Overzicht van baten en lasten						
Veiligheidsregio Utrecht	95.869	121.811	25.942	95.323	127.303	31.980
Overhead	27.898	1.187	-26.710	27.645	732	-26.913
Saldo van baten en lasten	**123.767**	**122.998**	**-768**	**122.968**	**128.034**	**5.066**
Mutaties in reserve	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Saldo**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Saldo**
Veiligheidsregio Utrecht	3.279	3.802	523	3.557	3.396	-160
Overhead	812	1.058	245	812	416	-396
Saldo mutaties in reserve	**4.091**	**4.860**	**768**	**4.369**	**3.812**	**-557**
Totaal	**127.858**	**127.858**	**-**	**127.337**	**131.846**	**4.510**

3 Balans

3.1 Balans ultimo boekjaar

Tabel 34 Balans per 31 december

Bedragen x € 1.000		
Activa	**31-12-22**	**31-12-23**
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	51.321	65.322
Financiële vaste activa	91	90
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	29.856	21.545
Liquide middelen	424	421
Overlopende activa	4.094	5.886
Totaal activa	**85.785**	**93.264**
Recht bestaat op verliescompensatie Wet op de Vennootschapsbelasting	nihil	nihil

Bedragen x € 1.000		
Passiva	**31-12-22**	**31-12-23**
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	23.252	28.319
Voorzieningen	86	467
Langlopende schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar	42.804	49.831
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	6.834	4.733
Overlopende passiva	12.809	9.914
Totaal passiva	**85.785**	**93.264**
Bedrag aan borgstellingen of garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen opgenomen	nihil	nihil

3.2 Toelichting op de balans

3.2.1 Materiële vaste activa

De VRU heeft uitsluitend investeringen met een economisch nut. De volgende tabel geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa weer.

Tabel 35 Materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000					
Materiële vaste activa	**Boekwaarde 31-12-22**	**Investeringen 2023**	**Desinvestering 2023**	**Afschrijvingen 2023**	**Boekwaarde 31-12-23**
Gronden en terreinen	128	-		-	128
Bedrijfsgebouwen	3.455			184	3.271
Machines, apparaten en installaties	5.558	235	-	994	4.799
Vervoermiddelen	29.086	16.504	-	3.011	42.579
Overige materiële vaste activa	9.541	3.145	2	1.966	10.719
Activa in uitvoering	3.552	275	-	-	3.826
Totaal	**51.320**	**20.158**	**2**	**6.155**	**65.322**

De volgende tabel geeft inzicht in de gerealiseerde investeringen (€20.158k minus € 275k activa in uitvoering) van € 19.884k ten opzichte van de geactualiseerde begroting.

Tabel 36 Investeringen

Bedragen x € 1.000 Materiële vaste activa	Begroting 2023	Investering 2023	Verschil
Gronden en terreinen	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	509	-	509
Machines, apparaten en installaties	4.507	235	4.272
Vervoermiddelen	21.791	16.504	5.287
Overige materiële vaste activa	7.187	3.145	4.042
Totaal	**33.994**	**19.884**	**14.110**

Het verschil tussen de begroting en de gerealiseerde investeringen wordt voor het grootste deel veroorzaakt door het doorschuiven van (het gereedkomen van) de investeringen. Ten aanzien van deze investeringen is al wel een deel uitgegeven (activa in uitvoering ultimo 2023 bedraagt € 3.826k).

3.2.2 Financiële vaste activa

Tabel 37 Financiële vaste activa

Bedragen x € 1.000 Financiële vaste activa	31-12-22	Toename	Afname	31-12-23
Leningen aan personeel u/g	91	-	1	90
Totaal	**91**	-	**1**	**90**

De financiële vaste activa betreft voor de regionalisering verstrekte hypotheken aan personeelsleden die toen in dienst waren van de gemeente. Er worden door de veiligheidsregio geen nieuwe leningen verstrekt. In 2023 werd €3k aan rente ontvangen

3.2.3 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

In de volgende tabel is een nadere specificatie opgenomen van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder.

Tabel 38 Uitzettingen korter dan één jaar

Bedragen x € 1.000 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	31-12-22	31-12-23
Uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	23.497	20.068
Vorderingen op openbare lichamen	6.334	1.135
Overige vorderingen	26	385
Voorziening wegens mogelijke oninbaarheid	-	-43
Totaal	**29.858**	**21.545**

De uitzetting in ’s Rijksschatkist is lager dan ultimo 2022 doordat in 2023 een langlopende lening is afgesloten voor de financiering van investeringen.

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden geeft de VRU de mogelijkheid om een percentage van het begrotingstotaal aan geldmiddelen buiten ’s Rijksschatkist aan te houden. De volgende tabel toont dat de VRU aan deze bepaling heeft voldaan in 2023.

Tabel 39 Regeling schatkistbankieren

Bedragen x € 1.000				
Regeling schatkistbankieren	**1e kwartaal**	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	285	281	282	274
Drempelbedrag	2.557	2.557	2.557	2.557
Ruimte onder drempelbedrag	***2.272***	***2.276***	***2.275***	***2.283***
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

3.2.4 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen betreft uitsluitend het saldo van de rekening-courant verhouding met de BNG Bank. Deze middelen staan ter vrije beschikking van de VRU.

Tabel 40 Liquide middelen

Bedragen x € 1.000		
Liquide middelen	**31-12-22**	**31-12-23**
Banksaldi	424	421
Totaal	**424**	**421**

3.2.5 Overlopende activa

Tabel 41 Overlopende activa

Bedragen x € 1.000		
Overlopende activa	**31-12-22**	**31-12-23**
Nog te ontvangen van gemeenten	738	
Nog te ontvangen GGD	385	290
Nog te ontvangen bedragen	2.102	677
Vooruitbetaalde bedragen	869	4.918
Totaal	**4.094**	**5.886**

De vooruitbetaalde bedragen hebben voornamelijk betrekking op de voorgeschoten kosten voor de opgang vluchtelingen. Deze kosten worden vergoed door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers. De nog te ontvangen bedragen, bestaan voornamelijk uit detacheringsopbrengsten. De nog te ontvangen gelden van de GGD heeft betrekking op de voorschot nota van de kosten Ontheemden Oekraïne.

De afname van de nog te ontvangen van gemeente heeft te maken met de specifieke uitkering incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op toegangsbewijzen. In 2023 is de afrekening van het ministerie ontvangen en heeft de afrekening met de gemeente plaatsgevonden. De vorderingen op gemeente is opgenomen onder de vorderingen op openbare lichamen.

3.2.6 Eigen vermogen

Tabel 42 Eigen vermogen

Bedragen x € 1.000 Eigen vermogen	31-12-2022	Resultaat	Storting	Onttrekking	31-12-2023
Bedrijfsvoeringsreserve	1.409	-	-	-	1.409
Algemene reserve	***1.409***	-	-	-	***1.409***
Egalisatiereserve kapitaallasten	15.111	-	3.941	1.148	17.904
Egalisatiereserve FLO-overgangsrecht	1.350	-	-	273	1.077
Egalisatiereserve tweede loopbaan	967	-	313	93	1.187
Ontwikkel- en egalisatiereserve	1.060	742	125	778	1.149
Bestemmingsreserve meldkamer	1.485	-	-	432	1.053
Reserve repressieve efficiency Utrecht	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve omgevingswet	77	-	-	47	30
Bestemmingsreserve hervorming OMS-stelsel	1.052	-	-	1.052	-
Bestemmingsreserves	***21.102***	***742***	***4.379***	***3.823***	***22.400***
Gerealiseerd resultaat 2022	742	-742	-	-	-
Gerealiseerd resultaat 2023	-	4.510	-	-	4.510
Totaal	**23.253**	**4.510**	**4.379**	**3.823**	**28.319**

Hierna worden de mutaties per reserve toegelicht. De bestemming van het rekeningresultaat over 2022 is verwerkt conform het besluit van het algemeen bestuur.

Bedrijfsvoeringreserve
Door het aanhouden van een reserve is de VRU in staat om een deel van de risico's op te vangen, zonder dat dit direct afgewenteld hoeft te worden op de gemeenten. De schommelingen die optreden worden opgevangen met deze reserve. De omvang van de bedrijfsvoeringreserve (weerstandvermogen) is minimaal gelijk aan de op basis benodigde weerstandscapaciteit (zie paragraaf 6.2 van het jaarverslag). De bedrijfsvoeringreserve valt met 1,2% van het begrotingsvolume binnen de afgesproken bandbreedte (1% - 2%).

Egalisatiereserve kapitaallasten
Via het meerjarig investeringsplan wordt gestuurd op een meerjarig evenwicht tussen de begrote en gerealiseerde kapitaallasten (afschrijving en rente). Om de kosten van afschrijving en rente over de jaren te egaliseren wordt gebruik gemaakt van een egalisatiereserve. Tekorten op de kapitaallasten worden aan deze reserve onttrokken. Overschotten worden aan deze reserve gedoteerd. Boekwinst (opbrengst activa) of –verlies (versnelde afschrijving) bij afstoten van activa wordt ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht en vervolgens via een dotatie/onttrekking gemuteerd in de reserve egalisatie kapitaallasten.

Egalisatiereserve lasten FLO-overgangsrecht
De reserve 'lasten FLO-overgangsrecht' wordt ingezet om de kosten voor het FLO-overgangsrecht meerjarig te kunnen egaliseren. Hiermee wordt een (structurele of incidentele) stijging van de gemeentelijke bijdrage voorkomen en ontstaat een beperkte buffer om fluctuaties die het gevolg zijn van de afspraken in het FLO-overgangsrecht in meerjarig perspectief op te vangen.

Egalisatiereserve tweede loopbaan
Vanwege het wegvallen van het FLO voor repressief brandweerpersoneel is tweede loopbaanbeleid geïntroduceerd. Om hieraan uitvoering te kunnen gaan geven, is de egalisatiereserve tweede loopbaan gevormd. Jaarlijks wordt een storting gedaan om de kosten voor onder andere om-/bijscholing en vervanging te dekken. In 2023 is hierin conform begroting

een bedrag gestort van € 313K. De werkelijke kosten voor tweede loopbaanbeleid fluctueren en worden jaarlijks aan deze reserve onttrokken.

Ontwikkel- en egalisatiereserve
Het doel van de ontwikkel- en egalisatiereserve is het vermijden van incidentele verhogingen of teruggaven van de gemeentelijke bijdragen. Dit leidt tot financiële stabiliteit in de begroting van de VRU en de bijdrage van de gemeenten. De middelen uit de reserve zijn bestemd voor:

- Het mogelijk maken van incidentele/projectmatige (beleids)activiteiten om de beleidsdoelstellingen uit het beleidsplan of structurele efficiencyvoordelen te realiseren;
- Het dekken van incidentele kosten die voortvloeien uit exogene factoren.

Bestemmingsreserve meldkamer
De Meldkamer Midden-Nederland zal naar verwachting in 2025 in gebruik genomen worden. Middels deze reserve worden de door het rijk en de Nationale Politie toegekende middelen ingezet als dekking voor de project- en frictiekosten.

Bestemmingsreserve Omgevingswet
De kosten voor de invoering van de omgevingswet worden uit deze reserve onttrokken. Door de invoering van de omgevingswet per 2024 is in 2023 € 47k onttrokken.

Bestemmingsreserve hervorming OMS-stelsel
De OMS-opbrengsten zijn tot en met 2021 algemeen dekkingsmiddel in de begroting van de VRU verwerkt. De reserve OMS-fonds is in 2021 ingesteld om te voorkomen dat het wegvallen van de opbrengsten per 2022 in deze beleidsperiode doorwerkt als verhoging op de gemeentelijke bijdrage. De middelen uit de reserve worden in 2022 en 2023 ingezet om het wegvallen van de opbrengsten op te vangen. Vanaf 2024 is voor 1 miljoen structurele dekking gevonden binnen de begroting. Dit is onder andere gerealiseerd door een besparing op overhead (verkleinen van de topstructuur).Hiermee is voorkomen dat de gemeentelijke bijdrage stijgt of dat bezuinigd moet worden op onze operationele taken.

3.2.7 Voorzieningen

Tabel 43 Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Voorzieningen	31-12-22	Toevoeging	Onttrekking	31-12-23
Voorziening verlofsparen	86	167	42	211
Voorziening regeling vervroegd uittreden	-	255	-	255
Totaal	**86**	**422**	**42**	**466**

In 2023 zijn er op basis van de regeling verlofsparen verlofuren opgenomen en gespaard. De financiële waarde van de gespaarde verlofuren zijn toegevoegd – en de opgenomen verlofuren zijn onttrokken aan de voorziening. Het financiële effect is per saldo € 125k.

In 2023 is een tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden opgenomen in de CAO. Medewerkers die gebruik maken van deze regeling ontvangen een maandelijks bedrag tot zij de AOW-leeftijd bereiken. Een aantal medewerkers maakt gebruik van deze regeling. De hieruit voortvloeiden

verplichting voor 2024 en verder bedraagt € 255k. Hiervoor is geen (structureel) budget opgenomen in de begroting.

3.2.8 Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar

Tabel 44 Vaste schulden langer dan één jaar

Bedragen x € 1.000					
Langlopende schulden	**Rente 2023**	**31-12-22**	**Nieuwe lening**	**Aflossing**	**31-12-23**
Gemeente Amersfoort	19	387	-	56	331
BNG Bank	490	10.267	10.000	1.067	19.200
NWB Bank	236	32.150	-	1.850	30.300
Totaal	**746**	**42.804**	**10.000**	**2.973**	**49.831**

De langlopende schulden worden hoofdzakelijk gebruikt voor de financiering van de vaste activa. In 2023 zijn twee nieuwe leningen afgesloten, één langlopende lening en één kortlopende lening welke reeds is afgelost.

3.2.9 Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden met een rente typische periode korter dan 1 jaar, bestaat uitsluitend uit het crediteurensaldo.

Tabel 45 Vlottende schulden korter dan één jaar

Bedragen x € 1.000		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**31-12-22**	**31-12-23**
Crediteuren	6.834	4.733
Totaal	**6.834**	**4.733**

3.2.10 Overlopende passiva

Tabel 46 Overlopende passiva

Bedragen x € 1.000		
Overlopende passiva	**31-12-22**	**31-12-23**
Belastingen en premies inzake salarissen	4.950	5.960
Nog te betalen bedragen	3.858	3.319
Nog te betalen personele lasten	90	106
Nog af te dragen BTW	218	180
Nog te ontvangen facturen	692	-
Vennootschapsbelasting	16	16
Te betalen aan het rijk	2.408	65
Te betalen aan gemeenten	237	178
Overige overlopende passiva	153	91
Overige schulden	***12.623***	***9.914***
Verplichtingen in begrotingsjaar opgebouwd m.b.t. een volgend begrotingsjaar	186	
Vooruit ontvanen bedragen	***186***	-
Totaal	**12.809**	**9.914**

Te betalen aan het Rijk

Onder deze post is de afrekening van de bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne opgenomen. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft deze bijdrage aan de veiligheidsregio verstrekt. De uitkering voor VRU bedroeg € 11,9 miljoen. Hiervan is in 2023 circa € 12 door de VRU besteed. Het resterende saldo van € 65k moet conform de regeling worden terugbetaald aan het Rijk.

Tabel 47 Specificatie vorderingen en schulden specifieke uitkeringen

Bedragen x € 1.000 Afrekening specifieke bijdrage	Overlopende activa	Overlopende passiva
Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op corontoegangsbewijzen		
Te ontvangen gemeente	738	721
Totaal incidentele bijdrage	***738***	***721***
Eerste opvang ontheemden Oekraïne		
Te ontvangen GGD	290	
Te betalen aan het Rijk		65
Totaal eerste opvang	***290***	***65***
Totaal	**1.029**	**786**

3.3 Waarborg en garanties

In 2021 is een bankgarantie verstrekt van € 56K met betrekking tot de huur van de nieuwe ademluchtbescherming-werkplaats in Houten. De bankgarantie loopt tot en met 2037.

3.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Tabel 48 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Bedragen x € 1.000 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Huur hoofdkantoor Utrecht	604	310	-	914
Huur ademluchtwerkplaats Houten	229	1.110	1.778	3.116
Huurverplichtingen	***833***	***1.420***	***1.778***	***4.030***
Tankautospuiten	1.131	-	-	1.131
Hulpverleningsvoertuig	1.382		-	1.382
Piketvoertuigen	685		-	685
Verplichtingen investeringen	***3.198***	-	-	***3.198***
Totaal	**4.031**	**1.420**	**1.778**	**7.228**

Huurverplichtingen
Ons hoofdkantoor aan de Archimedeslaan in Utrecht is contractueel tot juli 2025 gevestigd in het Huis van de Provincie te Utrecht. De jaarlijkse huur- en servicekosten bedragen € 604k (prijspeil 2023). Vanaf medio 2022 wordt voor 15 jaar een pand in Houten gehuurd waarin de adembeschermingswerkplaats wordt gevestigd. De huur bedraagt € 229K per jaar (prijspeil 2023).

Verplichtingen investeringen
In het overzicht is een aantal grote investeringen opgenomen die reeds zijn besteld, maar waarvan de levering nog moet plaatsvinden.

Niet opgenomen verlofdagen
Ten aanzien van de verlofdagen zijn uitsluitend de feitelijke jaarlasten in de rekening opgenomen. Ultimo 2022 is een totaal openstaand verlofsaldo van 77.003 uur aanwezig, dit is gemiddeld 118,8 uur per FTE

3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening 2023.

4 Wet normering topinkomens (WNT)

4.1 Bezoldiging topfunctionarissen 2023

Tabel 49 Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	
Gegevens 2023	**J.R. Donker**
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	174.200
Beloningen betaalbaar op termijn	13.226
Totaal beloning	**187.426**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**223.000**
Totaal bezoldiging 2023	**187.426**
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/11 – 31/12
Deeltijdfactor 2022 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	151.390
Beloningen betaalbaar op termijn	14.963
Totaal bezoldiging 2022	**166.353**

4.2 Onbezoldigde topfunctionarissen

Tabel 50 Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemeente	Naam topfunctionaris	Functie	Duur dienstverband in 2023
Amersfoort	L.M.M. (Lucas) Bolsius	Plaatsvervangend voorzitter algemeen bestuur; Plaatsvervangend voorzitter dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Baarn	M.A. (Mark) Röell	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Bunnik	R. (Ruud) van Bennekom	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Bunschoten	M. (Melis) van de Groep	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
De Bilt	S.C.C.M. (Sjoerd) Potters	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
De Ronde Venen	M. (Maarten) Divendal	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Eemnes	R. (Roland) van Benthem	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Houten	G.P. (Gilbert) Isabella	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
IJsselstein	P.J.M. (Patrick) van Domburg	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Leusden	G.J. (Gerolf) Bouwmeester	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Lopik	L. (Laurens) de Graaf	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Montfoort	P.J. (Petra) van Hartskamp-de Jong	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Nieuwegein	F.Th.J.M. (Frans) Backhuijs	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 3/6
	M.J.T.G. (Marijke) van Beukering-Huijbregts	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	3/6 tot en met 31/12
Oudewater	D.C. (Danny) de Vries	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Renswoude	P. (Petra) Doornenbal-van der Vlist	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Rhenen	H. (Hans) van der Pas	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Soest	R.T. (Rob) Metz	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Stichtse Vecht	A.J.H.T.H. (Ap) Reinders	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Utrecht	S.A.M. (Sharon) Dijksma	Voorzitter algemeen bestuur; Voorzitter dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Utrechtse Heuvelrug	F. (Frits) Naafs	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Veenendaal	K.J.G. (Gert-Jan) Kats	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12 3/7 tot en met 31/12
Vijfheerenlanden	S. (Sjors) Fröhlich	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Wijk bij Duurstede	I.P. (Iris) Meerts	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Woerden	V.J.H. (Victor) Molkenboer	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Woudenberg	M. (Magda) Jansen - van Harten	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Zeist	J.J.L.M. (Koos) Janssen	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12

5 Single informatie Single Audit (SISA)

Figuur 9 Single Information Single Audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*						
			€ 12.772.666						
JenV	A18	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03*				
		1	Meerkosten coördinerende gemeente						
		2	Hotels/centra						
		3	Overige specifieke meerkosten						
		4	Overige Meerkosten	€ 12.062.550	€ 24.030.682				
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*			
		1	€ 12.062.550	Nee	Project loopt nog door in 2024	Nee			

6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 27 maart 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3,8 miljoen.

Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 1 – Gemeentelijke bijdragen en vergoedingen

Tabel 51 Gemeentelijke bijdragen en vergoedingen 2023

Bedragen x € 1.000 Gemeente	Begroot GBTP 2023	Begroot IGPP 2023	Totaal begroot	Totaal realisatie	Afwijking
Amersfoort	10.516	494	11.009	10.937	72
Baarn	1.791	26	1.817	1.817	-
Bunnik	1.038	-	1.038	1.038	-
Bunschoten	1.235	20	1.256	1.256	-
De Bilt	3.059	-	3.059	3.059	-
De Ronde Venen	2.965	-	2.965	2.965	-
Eemnes	635	32	667	661	7
Houten	2.617	67	2.684	2.684	-
IJsselstein	1.879	17	1.896	1.896	-
Leusden	1.860	-	1.860	1.860	-
Lopik	883	-	883	883	-
Montfoort	890	-	890	890	-
Nieuwegein	3.913	-	3.913	3.913	-
Oudewater	659	21	680	681	-1
Renswoude	372	-	372	372	-
Rhenen	1.280	-	1.280	1.280	-
Soest	3.046	82	3.128	3.125	3
Stichtse Vecht	4.423	-	4.423	4.423	-
Utrecht	29.531	1.058	30.589	30.479	110
Utrechtse Heuvelrug	3.555	103	3.658	3.658	-
Veenendaal	3.434	73	3.507	3.507	-
Vijfheerenlanden	3.682	165	3.847	3.847	-
Wijk bij Duurstede	1.629	10	1.639	1.639	-
Woerden	3.358	150	3.509	3.545	-36
Woudenberg	798	-	798	798	-
Zeist	4.443	1.052	5.494	5.491	3
Totaal	**93.491**	**3.369**	**96.860**	**96.703**	**158**

De afwijkingen hebben uitsluitend betrekking op de vergoedingen voor het individueel gemeentelijk pluspakket (zie paragraaf 2.2.3 van de jaarrekening).

Bijlage 2 – Teruggave resultaat 2023 per gemeente

Tabel 52 Voorstel resultaatbestemming - Teruggave per gemeente

Bedragen x € 1.000 Gemeente	Begroot GBTP 2023	Voorstel teruggave resultaat 2023
Amersfoort	10.516	225
Baarn	1.791	38
Bunnik	1.038	22
Bunschoten	1.235	26
De Bilt	3.059	66
De Ronde Venen	2.965	63
Eemnes	635	14
Houten	2.617	56
IJsselstein	1.879	40
Leusden	1.860	40
Lopik	883	19
Montfoort	890	19
Nieuwegein	3.913	84
Oudewater	659	14
Renswoude	372	8
Rhenen	1.280	27
Soest	3.046	65
Stichtse Vecht	4.423	95
Utrecht	29.531	632
Utrechtse Heuvelrug	3.555	76
Veenendaal	3.434	74
Vijfheerenlanden	3.682	79
Wijk bij Duurstede	1.629	35
Woerden	3.358	72
Woudenberg	798	17
Zeist	4.443	95
Totaal	**93.491**	**2.002**

Bijlage 3 – Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Tabel 53 Overzicht taakvelden

Bedragen x € 1.000		Realisatie 2023		
Taakvelden gemeenten		**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0.	**Bestuur en ondersteuning**			
0.1	Bestuur	232	15	-217
0.4	Overhead	27.633	732	-26.902
0.5	Treasury	-343	744	1.087
0.8	Overige baten en lasten	900	20	-880
0.9	Vennootschapsbelasting	12	-	-12
0.10	Mutaties reserves	4.369	3.812	-557
1.	**Veiligheid**			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	92.342	126.500	34.159
8.	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**			
8.3	Wonen en bouwen	2.193	24	-2.169
	Totaal	**127.337**	**131.846**	**4.510**